The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexiko $2.00 per year.
Subscription to Foreign countries..... $3.00 per year.
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Adress all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Sanvaitinis Laikrasztis
'LIETUVA'
Išeina kas Pétnyčią, Chicago, Ill.
Prenumerata Suvien. Valstijose, Kanadoje ir Mexike ant metų $2.00.
Kitose Viešpatystėse „ „ $3.00.
Prenumerata turi buti iš viršaus apmokama.
Apgarsinimų prekės gaunamos per laiką.
"Lietuva" spaudina visokias Knygas, Konstitucijas ir visokius kitus drukus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka kuogeriausiai.
Visuose reikaluose adresuokite teip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 41 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 7 d. Spalių (Oct.) 1904 m. Metas XII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Karė Maskolijos su Japonija.

Nuo karės lauko tikrų žinių, iš kurių galima but žinoti, kaip stovi dalykai, kaip nebuvo, teip nėra. Iš tikro nežinia nė kiek kareivių ant karės lauko turi kariaujančios pusės. Laikraščiai paduoda vien spėjimus, o jeigu ir spėjimų neturi ant ko paremti, tiesiog išmislinėja nebutus daigtus. Karėse, kokios tik buvo Europoj paskutiniuose laikuose, nebuvo galima paslėpti teip teisybę kaip dabartinėj karėj. Neįstabu todėl, jeigu laikraščiai, į tuos 8 mėnesius, per kuriuos traukiasi karė, paleido į svietą tiek prieštaraujančių žinių, kurias paskui atšaukė.

Maskoliški laikraščiai užtikrina, jog užgimus karei, Kuropatkin ant mušio lauko turėjo vos 20000 kareivių, todėl išjuokia japoniečius, išmetinėja jiems, kad turėdami iš syk daug daugiau kareivių, be reikalo užvilko traukimą pryšakin, davė Kuropatkinui laiką susidrutinti, o iš pradžių su didesnėms pajiegoms ištikro jį nesunku buvo su jo silpna armija paimti į nelaisvę.

Ar ištikro maskoliški laikraščiai rašo teisybę, galima abejoti. Juk vesdama tarybas su Japonija, Maskolija be pertrukio gabeno kareivius į rytinę Aziją, į Mandžuriją ir Port Arthurą. Gabenimas kareivių geležinkeliu ir jurėmis traukėsi per du metu; iš Odesos neišplaukė nė vienas laivas per visą dviejų metų laiką, ant kurio nebutų buvę kareivių, ginklų arba amunicijos. Didysis Siberijos geležinkelis nebuvo da atidarytas važiojimui pasažierių ir tavorų, o juom gabeno jau į Vladivostoką ir Mandžuriją kareivius ir amuniciją. Prasidėjus nesutikimams už Mandžuriją, kada dar nebuvo reikalo slėpti teisybę, kada visi tikėjo, kad karės nebus, skaitlių serginčių vien Mandžurijos geležinkelį kareivių, maskoliška karės ministerija padavinėjo ant 30000 ir skaitlių tą, kad neerzinti kitų kraštų, be abejonės mažino; o rytinėj Siberijoj, kada joje kariškos pajiegos nebuvo dar sumobilizuotos, turinti geras informacijas Berlyno laikraščiai padavinėjo ant 100000. Dingti tie kareiviai negalėjo. Rods vieną dalį siuntė į Vladivostoką, kitą į Port Arthurą. Reikia todėl manyti, kad pradžioj karės Mandžurijoj maskoliai negalėjo turėti mažiau kareivių kaip 100000. Jeigu japoniečiai surinko prieš maskolius daugiau kareivių, tai vien todėl, kad jiems pasisekė iš syk apvaldyti maskolišką karišką laivynę ir todėl, kad jie išlipo Korėjoj, kur maskoliai netikėjo, kur nieko ant stabdymo išlipimo japoniečių nebuvo parengę. Be abejonės šioje karėje lygiai maskoliški, kaip ir japoniški jenerolai padarė daug klaidų, bet katrie padarė jų daugiau, apie tai dasižinosime tik pasibaigus karei. Kadangi japoniečiams pritaria Mandžurijos gyventojai ir jie po visą Mandžuriją, net Siberijoj ir Maskolijoj turi paslaptus agentus, kurie juk ne bereikalo yra agentais, tai be abejonės japoniški jenerolai jeigu ir nežinoj. tikro skaitliaus Kuropatkino kareivių, tai visgi žinojo skaitlių artymą teisybės. Jeigu jie nebėgo iš syk Kuropatkinui už akių, tai matyt ant jo paėmimo nesijautė pakaktinai tvirtais ir turbut tas paėmimas ir sunaikinimas maskoliškos armijos nebuvo teip lengvas.

Jeigu mes negalime gauti tikrų žinių apie skaitlių kareivių, tai teipjau negalime dasižinoti ir apie nuotrotas kariaujančių pusių. Čia rasime dar daugiau prieštaraujančių žinių. Jeigu sudėti į kruvą visas laikraščių garsinamas žinias apie nuotrotas abiejų kariaujančių pusių, tai be abejonės pasirodytų, kad maskolių ir japoniečių šioje karėj pražuvo daugiau, negu yra iš viso. Sudėjus į kruvą visas laikraščių kada nors paduotas žinias apie nuotrotas japoniečių po Port Arthuru, išpuls, kad prie tos smarkiai maskolių ginamos tvirtynės nužudė su viršum 200000 kareivių. Tuom tarpu po Port Arthuru japoniškų kareivių nėra nė šimto tukstančių. Kaip gi jie gali žudyti du syk daugiau žmonių negu yra, tai jau laikraščių stebuklai. Laivų gi maskoliai, pagal laikraščių kada nors pagarsintas žinias, po Port Arthuru nužudė daugiau, negu jų čia kada nors turėjo.

Taigi aišku, kad neviskas yra teisybė, ką laikraščiai garsina. Neteisybė vienog paprastai tik vėliau pasirodo, iš syk negalima žinoti, kiek teisybės yra laikraščių garsinamose žiniose.

Dabar nuo karės lauko ateina vėl daugiau prieštaraujančių žinių. Tas paprastai pasitaiko, kada ant tulo laiko mušiai apsistoja ir kariaujančios armijos ilsisi. Teip yra ir dabar.

Pereitą sanvaitę Londono laikraščiai garsino buk Kuroki jau užėmė Kuropatkinui pasitraukimo kelią ir kad po tuom miestu užgimė jau didelis mušis. Toliau garsino, jog Kuropatkin be mušio traukiasi iš Mugdeno, bijodamas, kad su visa armija nepatektų japoniečiams kaip žuvis į tinklą. Dabar vienog pasirodo, kad tas yra neteisybė. Didelio mušio po Mugdenu dar nebuvo, bet į jį rengiasi armijos abiejų pusių; japoniečių pajiegos traukia į šiaurius bet labai palengva, maskoliai gi, nors tuli Amerikos laikraščiai garsino, kad dabar Kuropatkin rengiasi žengti prieš japoniečius, nesiskubina apleisti pozicijų. Abidvi pusės apturėjo pastiprinimą, kuris uždengė nuotrotas, bet į naują mušį dar neįsipainiojo. Pasitaiko rods susirėmimai į pryšakį nustumtų kariumenių dalių, bet toki susirėmimai negali turėti svarbos ant tolesnio karės bėgio. Visgi vienog neužilgio reikia laukti didelio mušio. Kaip jis pasibaigs, pirm laiko negalima įspėti. Jeigu ir po Mugdenu Kuropatkin taptų sumuštu, jis turėtų trauktiesi į Charbiną ir tokiu budu visa pietinė Mandžurijos dalis butų japoniečių rankose; jeigu gi maskoliams pasisektų jeigu ir nesumušti, bet bent atstovėti, japoniečiai turėtų trauktiesi į Liaojangą ir be abejonės čia per žiemą palaukti pavasario. Ant žiemos, dėl šalto oro, mušiai be abejonės pasiliaus, kadangi po uždenga audimo ant lauko kareiviams peršalta. Mat jeigu vasaros Mandžurijoj teip karštos kaip duonkepės pečius, tai ir žiemos neišpasakytai šaltos. Todėl japoniečiai turi pasiskubinti bandyti paimti Mugdeną, kur nori parengti kareiviams žiemines kvatieras. Žiema jau artinasi. Pereitą sanvaitę aplinkinėse Mugdeno pasnigo, rytmečiais buva tikras gruodas.

Ir apie dalykų stovį po Port Arthuru prieštaraujančios ateina žinios. Tiek vienog tikrai žinia, kad devyni apginanti miestą fortai, o tame ir apginantis įtaisas vandens traukimo, yra japoniečių rankose. Į paveržtus fortus jie atgabeno toli siekiančias kanuoles, iš kurių apšaudo miestą ir fortus.

Porte stovinti maskoliški kariški laivai atsirado dideliame pavojuje. Jie sykį bandė išplaukti ant jurių, bet dabojanti japoniški laivai juos atgal į portą nuvijo. Panedėlio dieną į Paryžių atėjo telegramai pranešanti, buk maskoliški kariški laivai, po pirmam nepasisekimui, kadangi jiems porte buvo perkaršta, vėl bandė išplaukti ant jurių ir buk tas iš dalies jiems pasisekė. Koks vienog buvo tasai pasisekimas, to telegramas nepaaiškina. Admirolas Togo pranešė į Tokio, buk vienas maskoliškas kariškas laivas, valydamas išėjimą iš Port Arthuro, užbėgo ant minų, kurių expliozijos likosi paskandytas. Rods ir maskoliai garsino, buk du japoniški torpediniai laivai likosi minų paskandyti, bet admirolas Togo savo raporte to nepatvirtina.

Ant sausžemio po Port Arthuru beveik kasdieną atsitinka gana smarkus susirėmimai. Maskoliai kelis kartus stengėsi atimti atgal tulus svarbesnius japoniečių paveržtus fortus, bet užpuolimus japoniečiai numušė. Ypač smarkus mušiai buvo po fortu apginančiu vandens traukimo įtaisas. Atimti juos atgal maskoliams nepasisekė, jų užpuolimą japoniečiai numušė. Nuotrotos abiejų pusių buvo labai didelės.

Užmuštų kareivių kunai puva ant lauko, kadangi japoniečiai neduoda juos palaidoti. Mat vėjas kvapą neša ant miesto, taigi smarvė kankina vien maskolius. Dabar vienog artinasi laikas, nuo kurio paprastai vėjas pučia nuo jurių. Todėl japoniečių vadovas užmanė ginantiems miestą maskoliams ant dviejų dienų apstabdyti kariavimus ir tą laiką apversti ant sudeginimo puvančių ant lauko kunų. Nežinia, ar tą užmanymą priims dabar jenerolas Stoessel.

Į Peterburgą atėjo telegramas nuo jenerolo Stoesselio, kuriame jis praneša, buk paskutiniuose mušiuose po Port Arthuru japoniečiai nužudė su viršum 20000 kareivių. Kadangi vienog jis nepalaikė mušio lauko, tai, suprantama, kad japoniečių nuotrotų žinoti negal, o japoniečiai apie jas teiposgi nieko ne garsina, o Stoessel slepia nuotrotas maskolių. Be abejonės jos buvo labai didelės, kadangi, kaip sako, abiejų pusių kareiviai užėjo ant paslėptų minų ir daug jų likosi į padanges išmestų.

Pereitą panedėlio dieną Amerikos laikraščiai pagarsino žinias apie didelius mušius, kuriuose buk japoniečiai nužudė net 28000 kareivių. Žinios tos vienog privatiškos ir nelabai ištikimos. Ant jų patvirtinimo reikia palaukti. Apie tuos mušius maskoliai nieko negarsina.

Maskoliškas caras keliauja į Revelį, kur susirinkusi didesnė dalis paskirtos ant išplaukimo į Aziją Baltiko jurių kariškos laivynės. Mena, jog caras ten keliauja išleisti tą laivynę į Aziją. Kol ji vienog atplauks į Aziją, pereis mažiausiai šimtas dienų. Per tą laiką Port Arthurą gali paimti japoniečiai, o jame stovinti maskoliški laivai, jeigu negalėtų ištrukti, turėtų but pačių maskolių išardyti ir paskaudyti. Paryžiaus laikraščiai mena, jog Baltiko laivynė nė nebandys plaukti į Port Arthurą, bet stengsis prisigriebti į Vladivostoką. Bet kol Baltiko laivynė ateis, Vladivostoko portas, kaip buva kiekvieną žiemą, bus užšalęs. Rods su pagelba laužančių ledus laivų įėjimą į portą galima išvalyti, bet tokių laivų Azijoj maskoliai neturi. Ant galo ir į Vladivostoką ne teip lengva juk prisigriebti: apie plaukimą tų laivų juk visgi gaus žinią japoniškas admirolas Togo ir jiems užstos kelią. Nereikia dar užmiršti, kad Baltiko laivynės laivai ilgų kelionių neatliko, jos oficierai mušius matė tik ant manevrų, prie jų nepratę, o Togo jurininkai, kariaudami per 8 mėnesius, prie karės pripratę. Tą viską žino maskoliškos laivynės perdėtiniai. Vokiški ir angliški laikraščiai mena, jog Baltiko laivynė visai nebus išsiųsta į Aziją, kadangi menka yra viltis, kad ji sumuštų japoniška, o pati gali but išnaikinta.

Maskoliškas randas Prancuzijos laivų dirbtuvėse užsteliavo kelis didelius kariškus laivus. Užklaustas apie tai parlamente Prancuzijos laivynės ministeris tą patvirtino, bet drauge pridurė, kad užsteliuoti Maskolijos laivai bus gatavi po dviejų metų, o per tą laiką karė be abejonės pasibaigs, taigi iš užsteliuotų Prancuzijoj laivų dabartinėj karėj Maskolija negalės naudotiesi. Amerikoj gi lygiai Maskolija, kaip ir Japonija užsteliavo po kelis povandeninius laivus, kurie dar karei nepasibaigus bus gatavi. Nežinia tik, ar ypač maskoliams lengva bus tuos laivus gauti, kol japoniečiai valdo jures.

Nevien Londono, bet ir Berlyno laikraščiai praneša, buk daugelyj vietų Maskolijoj, siunčiant ant karės lauko pašauktus po ginklu rezervos kareivius, buvo gana dideli maištai. Minios šukavo, kad nereikia karės; Odesoj, net važiuojant carui, minios šukavo: šalin su karėms. Nepritarimas karei Maskolijos gyventojų gali supainioti rando mierius ir priversti jį užbaigti greičiau karę, negu norėtų. Neprilankumą karei didina vargas, koks dėl karės pasiekia vis didesnį ir didesnį žmonių skaitlių. Apsistojus darbams dirbtuvėse, tukstančiai darbininkų ir jų šeimynos tiesiog badą kenčia, o juo karė užsitraukia ilgiau, juo vargas darbininkų didesnis. Su tuom randas turi rokuotiesi, o vargui kelią užstoti negali.

Japonijai teiposgi pritruko jau pinigų ant karės vedimo. Jos randas dabar stengiasi namieje nuo locnų gyventojų pasiskolinti 40 milijonų doliarių. Tiek pinigų, žinoma, gaus, bet nežinia, ant kaip ilgai jų užteks. Dėl ilgai užsitraukiančios karės vargas laukia gyventojus abiejų kariaujančių kraštų.

Amerika.

Sanariai atsibuvančio dabar Amerikoj tautų santaikos kongreso užmanė prezidentui Rooseveltui sušaukti į Haagą antrą terptautišką kongresą, kurio mieris butų prisidėti prie užbaigimo karės ir prašalinti bent svarbesnes karių priežastis. Kadangi mat dabar Amerikoj artinasi rinkimai, tai republikoniški politikieriai ištikro užsimanė tą pakvietimą sunaudoti ant pasirekliamavimo, ant pakėlimo garbės republikoniškos partijos politikierių, bet rodosi, kad to užmanymo nebus galima sunaudoti laike rinkimų. Sušaukti kongresą galima tąsyk, jeigu tam pritaria bent galingesnės tautos; tarpininkauti vedančioms karę tautoms galima vien tąsyk, jeigu ant sutaikymo jos geidžia pašalinės tarpininkystės. Tuom tarpu dabar lygiai maskoliški, kaip ir japoniški laikraščiai labai neprilankiai priėmė užsimanymą Amerikos politikierių kokiu nors budu bandyti kištiesi į tarpą. Tame nieko įstabaus nėra, kadangi paprastai iš tarpininkystės tarpininkai stengiasi kuo daugiau ištraukti naudos sau. Maskoliški laikraščiai tiesiog šaukia, kad nepriims svetimos tarpininkystės, nedaleis nė jokio įsikišimo pašalinių į vedamą karę. Roosevelt gi neturi galės priversti Maskoliją arba Japoniją sutikti ant jo užmanytų susitaikymo išlygų. Karės su kariaujančioms tautoms juk nepradės, nes ant to pats per silpnas, o pritarėjų terp galingesnių tautų neras, kadangi terp tų daugiau yra neužsitikinčių negu pritariančių Amerikai. Vokietijos laikraščiai teiposgi išjuokia norą Roosevelto pasirekliamuoti prieš besiartinančius rinkimus. Vien Prancuzija ir Anglija nori pasibaigimo karės, bet ir tai vien todėl, kad, užsitraukiant karei, ir jos gali but į ją įtrauktos, o to nenori.

Pereitą sanvaitę armeniečiai atsilankė pas prezidentą Rooseveltą ir prašė jo pasirupinti padaryti galą maištams Armenijoj. Ką gi vienog Roosevelt gali padaryti gero armeniečiams, jeigu Amerika ant Europos politikos neturi įtekmės? Įsikišimui Amerikos pasipriešis juk kitos Europos tautos ir per tai įsikišimas Roosevelto į Armenijos skerdynes labiau armeniečiams užkenktų, negu padėtų. Armeniečiams Roosevelt nieko ištikro nė nežadėjo, bet nusiuntė juos pas užrubežinių dalykų ministerį.

Vidurinė Azija.

Sutartis Anglijos, padaryta su Tibetu, Maskolijai labai nepatinka, kadangi per tai Maskolijos įtekmė likosi išstumta ne tik iš Tibeto, bet ir kraštų, kurių gyventojai ispažįsta lamaistų tikėjimą, taigi ir iš Mongolijos; ir Maskolijoj gyvena diktai išpažintojų to tikėjimo, o jo augščiausiu viršininku yra gyvenantis mieste Lhassa, Tibeto sostapilėj, po Anglijos globa Dalai Lama. Tokiu budu Anglija galės turėti įtekmę net ant išpažintojų lamaistų tikėjimo Maskolijoj. Maskolija bandė per savo agentus sukelti prieš Angliją gyventojus Mongolijos, bet japoniški agentai supainiojo tuos mierius ir mongolų piktumą nukreipė ant Maskolijos. Kadangi Mongolijoj daug yra kliošturių, į kuriuos ir Maskolijos lamaistai siunčia ant pasimokinimo savo vaikus, tai išsiviešpatavus kitokioms pažiuroms terp Mongolijos kliošturių lamų, tos naujos, neprielankios Maskolijai pažiuros bus įkvepiamos ir Maskolijos pavaldiniams. Užbėgti tam kelią Maskolija neturi kito kelio, kaip persekiodama teip savo lamaistus, kaip persekioja antai katalikus. Tas gi turi pagimdyti tik nekentimą persekiotojų. Per nužudymą įtekmės Tibete, kas atsitiko tik dėl karės su Japonija, Maskolija žudo daugiau negu tas ant pirmo pažvilgio rodosi. Iki šiol, kol Maskolijos įtekmė augo Tibete, lamos (kunigai) tarnavo Maskolijos politikos mieriams, nuo dabar jie tarnauti turės Anglijai.

Isz Lietuvos.

—o—

Iš Vilniaus.

Vilnietis, kapitonas Kudrevičia, po mušiui po Wafangan, pašautas pateko į japoniečių rankas. Dabar jis sveikas, yra mieste Matsujama, iš kur į Vilnių giminėms atsiuntė laišką. Laiške jis giria japoniečių apsiėjimą su maskoliškais nelaisviais.

Pagerintų veislių galvijų paroda ir jomarkas atsibus Vilniuje 2 ir 3 dieną spalių šių metų ant pliaciaus, prigulinčio Vilniaus žemdirbių draugystei.

Bėgiojimas trukių ant naujai dirbamos geležinkelio linijos nuo Polocko į Sedlecus prasidės nuo 6 d. spalių šių metų.

Prie Vilniaus chemiškai—techniškos mokyklos bus šįmet parengti vakariniai kursai, kurie dalysis į du skyriu: techniška ir prekystos. Techniškame skyriuje bus mokinama: mechaniška technologija, techniškas piešimas ir fabrikinė buchhalterija. Mokestis — 1 rubl. už pusmetį. Kursai likosi atidaryti 27 d. rugsėjo.

Nuo 14 d. rugsėjo prasidėjó mokslas Vilniuje parengtoj mokykloj policijos sargų. Norinčių lankyti mokyklą policistų atsišaukė 100.

Prasidėjo Vilniuje rudeninės arklių lenktynės, kurios, teisybę sakant, suteikia vien Lietuvos dvarponiams progą pasirodyti ir pasilinksminti, tikros nandos vienog kraštui neatgabena. Mėgstanti palošti, turi progą statyti pinigus ant totalizatoriaus, kuris antai jau šįmet net Chicagoj likosi uždraustas. Pirmoje dienoje lenktynių buvo sekančios dovanos: 100 rubl., 500 rubl.. 200 rubl. ir 125 rubl. Lenktynės trauksis dar kelias dienas. Kaštuoja jos nemažai pinigų, bet naudos Lietuvai neatgabena. Dvarponiams labiau rupi pasilinksminimas negu gyventojų nauda. Už tuos pinigus, ką lenktynės kaštuoja, daug daugiau galima kitokiu budu Lietuvai naudos atgabenti.

4 d. rugsėjo Vilniuje suėmė pagarsėjusį visoj Vilniaus gubernijoj arkliavagį Grabovskį. Jis nuo gaudančių gynėsi net su revolveriu, tik šaudė prastai, todėl nepataikė.

Vilniaus Raudonojo Kryžiaus Dr-tė išleido atsiliepimą, kuriame kviečia daktarus, norinčius keliaut ant karės lauko, užsimelduoti (matyt maskolių daktarų, norinčių iš geros valios keliauti, nėra pakaktinai). Vilniaus daktarai turėsę užsiėmimą Charbino ligonbučiuose. Ant kelionės gaus jie 500 rublių, po 350 rublių ant mėnesio algos o kelionėse po 3 rubl. ant dienos.

Vilniaus žuvininkystės draugystė gavo užkvietimą iš Vindobonos dalyvauti susivažiavime visų civilizuotų kraštų žuvių augintojų. Susivažiavimas atsibus ateinančiuose metuose.

Į Vilniaus reališką mokyklą laikė examinus 263 norinti į ją pastoti vaikinai; priėmė 132, o tame 12 žydukų. Neišlaikė examinų 110, nepriėmė iš išlaikiusių 21 dėl stokos vietos.

Antrose arklių lenktynėse, kurios atsibuvo 5 rugsėjo, buvo 7 bėgimai. Dovanos buvo: 100 rubl., 125 rubl., 100 rubl., 200 rubl., 250 rb., 125 rubl., 150 rubl., 200 rub.

4 d. rugsėjo Vilniuje pasimirė geriausias mieste akių gydytojas, Dras Cyvinski, sulaukęs 64 metų amžiaus.

Norinti pastoti į Vilniaus I gimnaziją atsišaukė 337 vaikinai, iš to skaitliaus priėmė tik 109; 70 vaikinų neišlaikė examinų.

Vilniuje pradėjo taisyti Šv. Katerinos bažnyčią.

Į Vilniaus moterišką gimnaziją priėmė šįmet merginų: į 8 kliasą 25, į 7tą — 47, į 6tą — 4, į 5tą — 23, į 4tą — 3, į 3čią — 8.

Trečiose arklių lenktynėse Vilniuje buvo 8 bėgimai. Didžiausia dovana buvo 200 rublių.

Tą pačią dieną buvo parengtos ir bicyklistų lenktynės, kuriose dalyvavo 24 bicyklistai.

Vilniaus I gimnaziją lanko dabar 801 mokintinis.

Vilniaus telefonų abonentai, už pernešimą aparato į kitą vietą tuose jau namuose turi mokėti po 3 rubl., o už pernešimą į kitus namus po 6 rubl. Vilniaus telefonai priguli randui ir juos prižiuri pačto ir telegrafų užveizda.

Grafas Roniker pirko 15 garlaivių dirbtuvėse O'Brieno de Lassy Pinske už 200000 rubl. Garlaiviai tie nuo ateinančio pavasario bėgios ant Nemuno, Nėrio ir kitų Lietuvos upių, kur tik tas bus galimu.

Vilniaus žemiškam bankui kalti Lietuvos dvarponiai 945200 rubl.

Vilniaus policijai pranešė, jog ant priemiesčio Antokoliaus prapuolė 7 metų duktė Weiso ir 11 metų duktė Stracho. Abidvi mergaiti su tėvais gyveno namuose Ogrinskio. Kur jos dingo, nežinia.

Iškeliavęs ant karės lauko iš Vilniaus Dr-as Dunkel, likosi pašautas mušyje po Liaojangu.

Permainos kunigų Vilniaus vyskupystėj.

Vilniaus vyskupystėj už klebonus likosi paskirti kunigai: kun. Kazimieras Valentinas į Čebiškius; kun. Stan. Šlamas į Dusmenus; kun. Buivids į Glubokoje; kun. Jonas Gaudzevičia į Kovalį, kun. Stanisl. Kuprelis į Peskus. Paskirti vikarijai: kun. Juozas Kučinskis į Dombrovą, kun. Rom. Chodiko į Kremenicus, kun. Kaz. Jancevičia į Sokolovką, kun. Juoz. Šalkovski į Mosačą, kun. E. Milkovskis į Belską. Numirė prabaščius Germaniškių parapijos, 42 metų kun. Tanajevski.

Iš Smorgonės, Vilniaus gub.

Savininkas čianykščios odų išdirbinyčios, žydas Soloduch, apskundė policijai du darbininku neva už pavogimą tavoro. Sudas vienog Soloducho apskųstus rado nekaltais. Nepaisant vienog ant to, jis nekaltus darbininkus prašalino iš savo dirbtuvės. Nuskriausti darbininkai apskundė skriaudėją į sudą ir pajieško nuo jo po 250 rubl.

Uždėrėjimas Vilniaus gb.

Pagal surinktas Vilniaus ukininkų užveizdos žinias, dėl šalto oro nuo 24 — 29 d. rugsėjo ir lytų, suvėžimas nuo laukų javų pasivėlino. Ankstybi vasarojai tulose vietose likosi suvėžti sausi, kitur gi dėl negero oro, labai pasivėlino. Vėlybi vasarojai užaugo užganėdinančiai. Bulvės uždėrėjo vidutiniškai, bet žemesnėse vietose, dėl perdidelio drėgnumo, pradėjo puti. Vileikos pavietyj ypač nuvalymas laukų labai pasivėlino. Geriausiai javai uždėrėjo Lydos pavietyj, čia ir suvėžė juos sausus. Pradžioj liepos mėnesio Ašmėnų pav. puolė ledai, kurie išmušė javus kaimų Sasonų ir Vensloventų.

Iš Ašmėnų, Viln. gub.

22 d. rugsėjo, ties dvareliu Karlinovo perbėgo smarki vėtra, kuri sugriovė tvartus ir du klojimu. Vėjo nuplėšto stogo likosi užmuštas vienas vyriškis ir viena moteris.

Iš Minsko.

Minsko gubernijoj, netoli upės Nemuno, užtiko du šaltiniu geležinio gydančio vandens. Be abejonės tose vietose bus parengtos gydančios maudynės.

Iš Bitiničių, Minsko gub.

Siautė čia didelis gaisras, kuris išnaikino ¾ šito miestelio; sudegė ir žydų sinagoga. Blėdys gaisro padarytos labai didelės.

Iš Pinsko, Minsko gub.

Per du paskutiniu metu šitame pavietyj buvo didelis neuždėrėjimas, per ką ypač ukininkai pavargo. Pernai ant Kalėdų daugeliui ukininkų pritruko duonos, ant jos nusipirkimo reikėjo parduoti gyvulius, net naminius padarus; truko net sėklos ant užsėjimo laukų. Už tai šįmet uždėrėjimas su visu užganėdinantis, o vietomis net geras. Rugius pradėjo jau kulti, jie pasirodo našiais ir grudai geri. Gal nuvargę ukininkai bent šįmet kiek atsigriebs.

Kunigų besigerinimas carui.

Vilniaus katalikiškas vyskupas paliepė Vilniaus džiakonui, kad visose mokyklose, mokintiniai katalikai, apart paprastos maldos prieš mokslą, kalbėtų kas dieną dar maldą ant išprašymo maskoliams pergalės dabartinėj karėj su Japonija.

Užveizėtojas Seinų vyskupystės, ku. Antanavičia, paslaptu cirkulioriu į visus kunigus, prisakė jiems prikalbinėti bažnyčiose žmonis dėti aukas ant naudos Raudonojo Kryžiaus Dr-tės.

Reikia čia pridurti, kad nė Vilniaus vyskupo, nė praloto Antanavičiaus nieks nevertė išduoti tuos cirkuliorius.

Nauji pliantai.

Vilniaus gubernijoj šiuose metuose nuspręsta padirbti naujus pliantus: nuo maudymų vietos Birštonuose iki Prienemuninio plianto už 87160 rubl.; nuo miestelio Danilovičų iki geležinkelio stacijos Voronovo už 46201 rubl. ir nuo miestelio Radoškovičių iki geležinkelio stacijos to paties vardo už 47-932 rubl. Visi tie pliantai neilgi, palengvina vien privažiavimą prie geležinkelių stacijų.

Iš Šiaulių, Kauno gub.

Šiauliai užsimanė pasigerinti carui, sudėdami gana daug pinigų ant karės reikalų. Šiaulių pavieto žydai sudėjo 1018 rubl.; akčyžios urėdninkai 74 rubl. 11 kap. Telšių mokintiniai ir mokintojai sudėjo 1305 rubl. Pinigai tie likosi išsiųsti į viešpatystės kasą į Peterburgą.

Iš Veiverių, Suvalk. gub.

Pasimirė čia mokintinis 3 kurso mokintojų seminarijos, Juozapas Bardzilauckas. Į Į seminariją jis įstojo sulenkėjęs, bet pabaigoj buvo jau tikru lietuviu, geidė darbuotiesi ant savo brolių labo, lenkišką skraistę numetė, bet nemielaširdinga giltinė nedavė jam darbuotiesi.

Velionis gimęs 1883 metuose Čilikų kaime, Udrijos vaitystoj, Senapilės pavietyj, Suvalkų gubernijoj.

Bro.

Laiškai iš Lietuvos.

Jau trįs mėnesiai prabėgo nuo spaudos leidimo, o da nieko aiškaus apie tą leistąją spaudą negalima pasakyti. Iki šiol nė nekalčiausias maldų knygas da nelabai leidžia cenzura: iš Tilžės jau seniai yra išsiųsta kelioliką skrynių ir pakų in visus Didžiosios Lietuvos kraštus, o da beveik niekš nėra jų gavęs; sako, dėl to teip ilgai tęsiasi, kad nėra tam tikrų lietuviškų knygų cenzorių.... Cenzuruoto laikraščio iki šiol da teippat nėra leista, bet apie „Tėvynės Sargą" ir „Kryžių" jau tikrai galime pasakyti, kad nebleis. Sargiečiai da toli prieš spaudos leidimą pradėjo ilsti ir atidėti darbą rytojui, kuomet busią galima viskas laisvai, be jokios baimės varyti. Ukininkiečiai vis tik pamatė, kad pergreitai nutarė pereiti į legališkųjų laikraščių eilę ir dabar tariasi abudu laikraščiu: ir „Varpą", ir „Ukininką" toliau leisti. Naujai gi pasirodęs pirmeivės lietuvių jaunuomenės laikraštis, „Draugas" (Adresas: J. Wanagat jun., Pabuduppen, per Neu-Eggleningken, Ostreussen) teip sako Nr2 straipsnyje „Spaudai leidus":

„Męs, jaunoji karta, pirmeivė lietuvių jaunuomenė, žinoma, nė manyte nemanome pereiti į legališkąją pusę. Musų darbo pamatas — viešpataujanti kliasų kova, musų minimum reikalavimai — savirankiška demokratiška Lietuvos respublika, musų idealas — privatiškos savasties išnaikinimas, o tiems idealams nėra vietos cenzuros retėžiuose. Męs tvirtai tikime, kad tik kovodamas tegali ką-nors laimėti; ir legališkosios spaudos, ir grynai kulturiškojo darbo didesnė ar mažesnė laisvė nuo to prigulės, kaip stipri bus opozicija, kaip plačiai bus išsiplėtojusi nelegališkoji spauda ir revoliucijos spėkos."

Teip supranta jaunoji pirmeivių lietuvių karta spaudos leidimą ir toliau sako: „Ir ne nužemintą padėkavonę susilauks nuo musų caro valdžia, o da didesnę kovą, kovą ne tik žodžiu ir raštu, bet ir su ginklais rankose. Ir ta jaunuomenė nutarė ir tolyn leisti savo laikraštį; tik kadangi sunku yra jis pašvęsti vienų mokslaeivių reikalams, kaip buvo įžengiamajam pirmojo numerio straipsnyj, tai tapo nutarta padaryti iš jo apskritai jaunosios kartos laikraštį.

Kad butų galima daugiau išleisti visuomenės ir politikos turinio knygelių, tapo įkurta pereitą vasarą nauja draugystė „Augmuo"; jos įstatymai da neapgarsinti. Leidžiamų knygų pakraipa — mokslingai-progresyviška; knygos gali buti įvairiausios, dargi apysakos ir eilės. Draugystės sąnariais gali buti ištikimi žmonės — vyrai ir moters; kiekvienas dr-ės sanarys: 1) moka per metus po 3 rublius (6 markes, 1½ dolerio), 2) renka aukas ir didina dr-ės turtą, 3) rupinas suteikti dr-tei tam tikrus raštus. Visi dr-ės sanariai turi lygų balsą ir kiekvienas gauna po vieną egzempliorių visų, dr-tės išleistų, knygų nuo to laiko, kaip jis yra sanariu; senesniuosius dr-ės išleidimus gauna už pusę prekės. Draugystė susideda iš kuopų, o kokias knygas leisti, sprendžia tam tikras literatų komitetas, renkamas vieneriems metams per kuopų atstovų susivažiavimą. Išleistos „Augmens" knygos bus duodamos beturčiams dykai. Tai yra svarbiausiejie „Augmens" įstatymų punktai. Jos sanarių skaičius greitai auga, kadangi tokios, kaip ji yra užmaniusi leisti, knygelės yra labai reikalingos ir naudingos. Tuo tarpu yra pažymėtos, kaipo reikalingos išleisti, tokios jau sutaisytos ir da tebetaisomos knygelės: 1) „Valdžios formų evoliucija arba kokia buva valdžia", 2) „Trumpa politiškoji ekonomija" (Markso teorijos populiarizacija), 3) „Revoliucijinio Maskolijos judėjimo istorija", 4) „'Aušros' gadynės istorija", 5) Kudirkos „Tėvynės varpai" su tam tikra prakalba ir tt.

Kaip matyt iš „Augmens" įstatymų, ji beveik neskiriasi nuo „Tėvynės Mylėtojų Draugystės"; tik jos užmanytos leisti knygos yra visos priešingos caro valdžios cenzurai. Bet ir „Tėvynės Mylėtojų Dr-tė" dabar, leidus spaudą, veikiausiai turės pereiti prie tokių knygelių, kadangi nepriešingosios caro valdžiai lengvai galės buti leidžiamos ir Didžiojoj Lietuvoj. Dėl šitos priežasties, mano nuomone, „Tėvynės Mylėtojų Dr-ei" butinai reikėtų susitarti su „Augmeniu" ir išvien varyti naudingą darbą; o kadangi „Augmuo" jau ir dabar turi savo šalininkus kaip Didžiojoj, teip ir Prusų Lietuvoj, tai ir knygų platinimas galėtų buti kur-kas geriau, negu iki šiol buvo, pastatytas. Apie susirišimą su „Tėvynės Mylėtojų Dr-e", kiek man yra žinoma, yra nutaręs prie jos kreiptis pats „Augmuo". Męs iš savo pusės linkime, kad kuogreičiausia terp jųdviejų įvyktų susipratimas.

V. Kapsukas.

Iš Prusų Lietuvos.

Netoli Ragainės likosi užmuštas koksai žemaitis; žmogžudžiai užmušto kuną įmetė į Nemuną, tikėdamiesi, kad vanduo kuną nunešs ir tokiu būdu išnyks žmogžudystės pėdsakis. Kuną vienog rado Nemune. Dabar Prusų valdžios siulo dovaną 500 Mrk. tam, kas padės užmušėjus ano žemaičio surasti.

Doviliuose, Šilokarčemos pav., buvo įžegnojimas pirmkarčių vaikų: lietuviškai įžegnojo 20 vaikinų ir 26 mergaites, vokiškai gi: 14 vaikinų ir 12 mergaičių.

Tarp kiaulių Užemiuose, Pilvariuose ir Sandfluke apsireiškė rudligė.

Tarnaitė lietuvė Arnašiukė užmušė savo užgimusį kudikį. Klaipėdos sudas nusudijo ją ant 1 metų ir 4 nedėlių kalėjimo.

15 d. rugsėjo atvažiavo į Lietuvą Vokietijos ciecorius. Iš to atsilankymo, žinoma, Lietuva nieko gero neturės.

Terp Tilžės ir Stulbekių vaikinų užgimė smarkios mištynės, kuriose keli stulbekiškiai likosi su peiliais tilžiškių subadyti.

Kaime Oženikuose pasimirė vienas iš geriausių Birutės draugystės sanarių, tikras lietuvis Jodaitis.

Rusnėj, 11 d. rugsėjo likosi pirmkarčiai įžegnoti; lietuviškai įžegnojo: 15 vaikinų ir 29 mergaites, taigi iš viso 44. 1896 m. lietuviškai įžegnota tik 29. Taigi reikia manyti, kad tose aplinkinėse lietuviai nenyksta, bet dauginasi.

Prusų Lietuvos giriose šįmet grybų labai mažai, dėl karščių ir sauso oro jie mat nedygsta.

Netoli Karklės iš upės ištraukė lavonėlį ką tik gimusio kudikio. Paskui suėmė vieną žemaitę darbininkę, kuri stengėsi pabėgti. Ji pasirodė esanti motina paskandyto kudikio.

Bičių augintojai Prusų Lietuvoj džiaugiasi šįmet, kadangi iš bičių daugiau naudos turėjo negu tikėjosi.

Karaliaučiuje, kokia ten maskalka, atėjusi į porcelėno krautuvę, pradėjo daužyti japoniškas taures, ir keikti vokiečius. Užtai jai kromo savininkė gerai antausius apdaužė. Toki pamokinimai geriausi maskalkoms, nežinančioms kaip reikia elgtiesi svetimame krašte.

Isz Amerikos.

Nelaime kastynese.

SCRANTON, PA. Anglių kastynėse Mount Jessey, Peckvillej, atsitiko dujų expliozija, kurios 12 darbininkų likosi sužeistų, o tame 2, rodosi, mirtinai. Pravardės paskutinių yra: Jonas Makauskas, ir Jonas Busba.

Nugriuvo platforma.

MILFORD, DEL. Laike bandavonių laivo Charles Bumas, ant platformos susirinko apie 200 žmonių. Iš sunkenybės ne išlaikė platforma, ji nugriuvo ir žmonės nupuolė 30 pėdų žemyn. Prie to 15 ypatų likosi sunkiai sužeistų.

Pamete dvi torpedi.

SAN FRANCISCO, CAL. Povandeninis Amerikos laivas Pike pamėtė dvi torpedi ant jurių ne toli porto. Vieną iš jų išgriebė laimingai italijonas žvejas, kita dar plaukinėja ir gali kokį ant jos užbėgusį laivą paskandyti. Randas paskyrė dovaną $250 tam, kas iš jurių išgriebs minėtą torpedą. Ji susideda iš 200 svarų explioduojančios medvilnės. Panašus nedabojimai kitur labai retai atsitinka, kadangi už nedabojimą yra didesnės bausmės negu Amerikoj.

Pagavo keturis prigerelius.

CENTERVILLE, MD. Pabaigoj pereitos sanvaitės Easter Bay uostoj paskendo austerių gaudytojų botas su visais ant jo buvusiais žmonėms. Dabar iš jurių išgriebė keturis prigėrėlius, kurie ir yra austerių gaudytojais nuo paskendusio laivo.

Pagavo pinigu dirbejus.

SHREVEPORT, LA. Policija suareštavo čia trįs vyriškius, kuriuos laiko už sanarius netikrų pinigų dirbėjų kompanijos. Vienas iš jų stengėsi kam ten įbrukti netikrą auksinę 10 doliarinę ir pateko į policijos nagus. Jis išdavė ir kitus, pas kuriuos rado teiposgi netikrus pinigus.

Nusidejo sudžia.

WASHINGTON, D. C. Likosi suareštuotas sekretorius angliškos ambasados, Hugh Gurney už per greitą važinėjimą automobiliu ir sudžia miestelio Lee, Mas. nusprendė jį ant užmokėjimo 25 dol. bausmės. Gurney protestavo, bet sudžia ant protesto ne paisė. Todėl Gurney pasiskundė ambasadoriui, kadangi mat nė jokiame civilizuotame krašte ambasadoriai ir ambasadų urėdninkai ne gali but nė areštuojami, nė vietinių sudų baudžiami, juos gal nubausti tik jų randas. Pagal Amerikos tiesų kodeksą, urėdninkas, kuris išdrystų areštuoti ambasadorių, arba jo pagelbininkų, turi but nubaustas kalėjimu iki 3 metų. Tokiu budu sudžia, dėl nepažinojimo tiesų, o tokių sudžių Amerikoj ne mažai, įpuolė į bėdą.

Nubaude pastoriu.

ALBANY, GA. Čianykštis policijos viršininkas Westbrook, kadangi jį savo pamoksluose išniekino pastorius Broughton, su botagu išperė kailį pamokslininkui. Užtai pateko po sudu. Sudas pastoriaus skundą rado teisingu, bet Westbrooką išteisino, kadangi, pagal sudžių nuomonę, pamokslininkų užgaunami žmonės kitokio kelio ne turi ant pamokinimo mėgstančių asabiškus niekinimus pamokslininkų. Priderėtų tą atmintyj turėti ir musų pamokslininkams, o jie labiau už kitus mėgsta asabiškai niekinti sau nepatinkančias ypatas.

Iszvijo negrus.

HERROLDSBURG, KY. Atkako čia apie 60 negrų, moterų ir vyrų. Juos išvijo iš South Fort už tai, kad koksai negras su peiliu sužeidė baltveidį farmerį. Minėti negrai dirbo ant geležinkelio ir už kaltę vieno visus juos išvijo.

Brangus gyvenimas.

NEW YORK. Vienas iš turtingų Amerikos tinginių, koksai E. R. Thomas, pasisamdė gyvenimą Regis hotelyj ir moka ant dienos po $125, tai ant metų išpuola $45000. Ne daug Amerikoj yra žmonių uždirbančių ant metų tiek, kiek vien už gyvenimą moka šitas turtingas tinginys.

Mirtis ir musu politikieriai.

Pereitą sanvaitę pasimirė vienas iš garsiausių Amerikos politikierių, Massachusetso senatorius Hoar. Ištikro jis buvo vienas iš doresnių politikierių. Giltinė galanda savo dalgį ir ant kito politikieriaus: apsirgo labai pavojingai vyriausias pačto uzveizėtojas Payne.

Apnuodininti studentai.

RACINE, WIS. Nuo vištienos apsirgo cia 180 studentų ir 10 mokintojų Racine Colege. Vištiena be abejonės buvo užnuodinta. Daktarai pasitiki visus apsirgusius išgydyti.

Norejo pasninkaujanti sumuszti.

NEW YORK. Koksai pasninkautojas davėsi įmuryti į bokštą teip, kad per langą jį galėtų matyti. Lankytojai vienog pradėjo nužiurėti, kad čia yra prigavystė (jeigu teip, tai kodėl lankė pasninkautoją? Jeigu lankytojai neitų, ne neštų prigavėjams savo pinigų, tiems nė ant mislies neužeitų ką nors prigadinėti, nes nebutų naudos. Rd.) ir mėtė į pasninkautoją su akmenims. Ant galo atbėgo policistai, minias išvaikė, išardė murą ir uždraudė pasninkautojui biznį varyti.

Caro portreta supiauste.

ST. LOUIS, MO. Dailės trioboj, maskoliškoj abrozdų dalyj, ant visosvietinės parodos nežinia kas supiaustė ant sienos kybantį caro paveikslą, numetė jį ant žemės ir sumyniojo. Už tai maskoliai labai pyksta ant Amerikos. Iš tikro vienog pykti nėra ką. Vietoj piktumo, tegul pasirupina, kad carą ir dori žmonės galėtų godoti, dabartinis gi caras savo darbais ant godonės dorų žmonių neužsipelno; tegul jo portretų bereikalo ne siunčia į svetimus kraštus, ypač ten, kur žmonės laisvę myli. Laisvę mylinti menkos vertės despotų nekenčią, nejstabu todėl, jeigu ir jų portretus stengiasi išmesti. Ir teip dar Maskolijos carą Amerikoj labiau žmonės užkenčia negu jis vertas.

4 ypatos prigere.

MONONGAHELA, PA. Ant Monangahela upės apvirto valtis su keturioms ypatoms. Visi buvę valtyj supuolė į vandenį ir prigėrė. Visi prigėrę buvo italijonai.

Nelaime paszventinant pamatus lenkiszkos bažnyczios.

ADAMS, MAS. Pašventinant pamatas lenkiškos bažnyčios, sugriuvo medinės grindys ir 150 žmonių supuolė į gilų sklepą ir 12 ypatų likosi sunkiai sužeistų. Vyskupas ir jam asistuojanti kunigai tapo lengvai užgauti.

Tvanai.

DENVER, COL. Aplinkinėse Trinidad, Col., upė Purgatoire užtvino, vandens išsiliejo per krantus ir labai daug blėdies pridirbo laukams. Nunešė Santa Fe geležinkelio staciją. Vien mieste Trinidad tvanų padarytą blėdį skaito ant pusės milijono dol.

Nelaimes ant geležinkeliu.

EASTWOOD, KANADA. Netoli nuo čia, ant Grand Trunk geležinkelio, susimušė du bėganti į priešingas puses trukiai. Prie to 4 geležinkelio tarnai likosi užmušti, o vienas mirtinai sužeistas.

COLUMBUS, OH. Netoli Buckey Park, ant Scioto Valley geležinkelio, susimušė pasažierinis trukis su tavoriniu. Prie to du trukio tarnai, keturios moterys, vienas vyriškis pasažierius ir vienas vaikas likosi sunkiai sužeisti.

VULCAN, MO. Netoli nuo čia įššoko iš rėlių trukis Iron Mountain & Southern geležinkelio. Prie to 30 ypatų likosi sužeistų, o tame 6 sužeistos pavojingai, gal mirtinai.

FREDERICK, MD. Netoli Poeapens trukis pervažiavo penkis vyriškius, ir keturis užmušė ant vietos.

ST. PAUL, MIN. Netoli Dickinson, N. D., iššoko iš rėlių gabenantis galvijus trukis ir iš dalies susidaužė. Prie to 4 ypatos likokosi užmuštos, o kelios sunkiai sužeistos.

Gaisrai.

KEOKUK, IOWA. Laike audros trenkė perkunas į Ccllinso divonų pardavinyčias ir jas uždegė. Gaisras pridirbo blėdies ant 250000 dol. su viršum. Pardavinyčios su visu sudegė.

NEW YORK. Sudegė šaldymo dalis čianykščių galvijų piovinyčių ant 10 av. Blėdį gaisro padarytą skaito ant $250000.

TOLEDO, OH. Sudegė čia mebelių dirbtuvės brolių Keiper. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 200-000 dol.

Isz darbo lauko.

¶ CHICAGO, ILL. Didesnė dalis darbininkų dirbtuvių International Harwester Co. sugrįžo prie darbo; likę ras darbą vėliau. Iš viso prie darbo patilps apie 7000 darbininkų. Darbininkai ne laimėjo, sugrįžo prie darbo ant kompanijos primestų išlygų.

¶ PULLMANN, ILL. Pradėjo dirbti taisymo dalyj Pullmano vagonų dirbtuvėse; neužilgio ketina pradėti darbą visose dirbtuvėsė.

¶ PITTSBURG, PA. Prasideda darbai langams stiklo dirbtuvėse. Prie darbo patilps keli tukstančiai darbininkų.

¶ BLOOMINGTON, ILL. Varstotuose Chicago & Alton geležinkelio sumažino darbo laiką nuo 10 ant 9 valandų.

¶ PULLMAN, ILL. Pullmano vagonų dirbtuvėse prasidėjo darbai. 2000 darbininkų patilpo čia prie darbo.

¶ Nuo 1 d. spalių 10000 jurininkų ant didžiųjų ežerų gaus ant 10—15% didesnes algas.

¶ MEADVILLE, PA. Varstotuose Erie geležinkelio katilioriai pakėlė štraiką.

ISZ Lietuviszku diryu.

Iš Brockton, Mas.

Darbai šiuom tarpu eina vidutiniškai.

Lietuvių yra diktas burelis, bet jie mažai rupinasi apie tautiškus reikalus, kaip kada tik parengia susirinkimus ir prakalbas. Keli metai atgal čia susitvėrė bažnytinė Šv. Roko draugystė, bet jį rupinasi vien apie atlikimą ausinės, pagelbą susirgusiems ir posmertinę; tautiškais darbais neužsiima. Neseniai čia susitvėrė Ukėsų Kliubas, kurio mieris yra: platinti terp lietuvių apšvietimą, rupinti ukėsiškas popieras ir gelbėti susirgusius. Yra ir kuopelė tautiško Susivien., bet sanarių turi vos apie 7.

Pirmą vietą užima čia girtuoklystės ir kazyravimai. Mažai yra skaitančių laikraščius ir naudingas knygeles; besirupinančius apie tautiškus reikalus vadina bedieviais. Yra čia ir lietuviška bažnyčia, bet dievmaldystą atlieka airių kunigas; buvo seniau lietuviškas kunigas M. Plaušinaitis, bet parapijonai nuo jo turėjo pasiliuosuot, jis atsidurė net Plymouthe, Pa. Prasišalinus Plaušinaičiui, nesutikimai truputi sumažėjo.

Rugsėjo 25 d. atsibuvo čia prakalbos ir dekliamacijos, parengtos Ukėsų Kliubo; buvo kalbėtojai ir iš kitų miestų: p. V. Kaunas, A. Baronaičiutė ir L. Stačeliauskiutė iš Boston, Mas., p. M. Paltanavičia iš Worčestes, Mas. V. J. Petkunas, atidaręs susirinkimą, paaiškino mierį ir meldė susirinkusių ramiai užsilaikyti.

V. Kaunas aiškino mierius Susivienyjimo ir ragino kiekvieną prigulėti, teipat nurodinėjo varginą darbininkų padėjimą. M. Paltanavičia kalbėjo apie apšvietimą; ragino kiekvieną skaityti laikraščius ir naudingas knygeles, teipat prigulėti prie Tėvynės Mylėtojų draugystės. J. Šimkevičia peikė girtuokliavimus ir kazyravimus, A. Baronaičiutė ir L. Stačialiauskiutė dekliamavo eilias: Kalėjimas, Lietuvos Nemunas, Slaviškos šalįs, Neliaukim broliai ir kitas.

Visi susirinkę buvo užganėdinti.

Buvęs ant susirinkimo.

Iš Brockton, Mas.

Darbai eina čia silpnai, todėl tegul nieks ne važiuoja darbo jieškodamas. Daugelis darbo vietų nusibankrutino, viena sudegė. Beveik pusė darbininkų ne turi darbo.

Terp čianykščių lietuvių didelės meilės nėra, viens kitam pavydi. Jeigu kas nori kokį biznį varyt, tai kiti skubinasi skųsti miesto valdžioms (ne reikia uždraustų biznių varyt, tąsyk ir nebus už ką bėgioti su skundais. Reikia godoti esančias tiesas. Rd.).

Lietuviai savo kunigo neturi; tarėsi parsitraukti, bet ne buvo gero sutarimo.

K. S.

28 d. rugsėjo Brocktone atsibuvo vestuvės musų tautiečio Jeronimo Juškaičio su Juze Malkuliute. Susirinkę svečiai gražiai linksminosi ir kalbėjo apie visokius musų reikalus. Ant galo likosi užmanyta paaukauti, kiek išgalint, ant tautiškų reikalų. Tam užmanymui pritarus, susirinkę sudėjo iš viso $5.75. Pinigus tuos aukautojai sekančiai paskirsto: 3 dol. ant naudos mokslaeivių, $2.65 ant kankintinių, 10c. nusitraukia ant persiuntimo kaštų. Pinigus siunčiame į „Lietuvos" redakciją.

Gerai ir naudinga butų, jeigu lietuviai ant kiekvieno susirinkimo atsimintų apie musą tautiškus reikalus ir pagal išgalę aukautų pinigus.

Buvęs ant vestuvių.

Iš Foster, Iowa.

Darbai eina čia prastai, iš kitur atkakęs darbo ne gali gaut.

Lietuvių yra čia mažai ir tie patįs ne geriausiai elgiasi. Jeigu svetimtaučiai išgirsta apie lietuvius, tai paprastai ne apie pagyrimo vertus darbus, bet apie blogus. Laikas mums susiprasti ir liautiesi žeminančių musų vardą darbų, vietoj to, geriau griebtiesi skaitymo laikraščių, naudotiesi iš jų gerų pamokinimų.

XX.

Iš Newton Upper Falls, Mas.

Darbai eina čia gerai, bet šviežiai atvažiavusiam darbą sunku gauti.

Lietuvių yra čia apie 300, tik gaila, kad jie su tautiškais darbais nepasirodo, net per daug yra liuosą laiką praleidžiančių karčemose.

S.

Iš East St. Louis, Ill.

Štraikai mėsinyčiose pasibaigė ant darbininkų nenaudos, kadangi sugrįžus štraikieriams darban, daug tapo nepriimtų, nes darbdaviai turi pilnai skebų, kurie, nors neatlieka kaip reikiant darbo, su laiku išmoks. Mat darbdaviai nori visai išardyt darbininkų uniją, kad ant toliaus jiems jokių nesmagumų darbininkai negalėtų daryt. Dabar jeigu ima darban, tai tik neseniai pribuvusius iš užmarės. Kiti štraikieriai gaus dar ilgai valkiotis, kol darba gaus.

Rolling Mills pradėjo vėl dirbti. Ketina netrukus prasidėti darbai ir dirbtuvėse American Car & Foundry Co., bet ir ten visi nesutilps darbo reikalaujanti darbininkai. Mat šįmet, atsibuvant visasvietinei parodai St. Louis, daug žmonių privažiavo iš kitur.

Parsikrausčius kun. B. Šlamui į E. St. Louiso lietuvišką parapiją daugelis lietuvių gyrėsi neduosią pinigų ant bažnyčios už tai, kad kun. Š. prašalino parapijinį komitetą. Bet paskui nutilo.

Dabar 2 mėnesis tęsėsi štraikai, tai kad ir norėtų, neturi iš ko mokėt. Kažin paskui ar stengsis prieš kun. Š. Kun. B. Šlamui buvant Londone, Anglijoj, daug ant jo užmetinėjimų patilpo lietuviškuose laikraščiuose, bet dabar, parėjus į E. St. Louis, pasirodo bent iki šiol nepeiktinu, o pirm jo buvusius kun. Servetką ir Mašiotą visai pralenkia, pasirodo už juos geresniu. Pamatysime, kaip darys toliau.

9 dieną spalinio atsibus susirinkimas vietinės S. L. A. 88-tos kuopos Sim. Daukanto. Vertėtų vietiniams didesniame skaitliuje prie jos rašytiesi, nės tai vienatinė tautiška dr-tė šitame mieste.

E. St. Louis'o lietuviai ant tautos labo mažai ką daro: kada kitų lietuviškų kolionijų lietuviai nors retkarčiais po kelis centus tautiškiems reikalams paaukauja, musų lietuviai nieko. Velytina, kad ateityje ir musiškiai lietuviai nuo kitų neatsiliktų, nes turime gana reikalų, reikalaujančių pinigiško pagelbėjimo. „Aušra," „Tėvynės Mylėtojų Dr-tė," kankintiniai už lietuvystę, A. J. Vištalius, „Liet. Soc.Dem.part." ir tt. Ar ne verta butų nors po kelis centus, nutraukus nuo alaus, paaukauti, o sušelpsime savo tautą. Pabandykime.

Skarmalius.

Isz visur.

‖ Išdavimai ant užlaikymo 11 Prusų universitetų ant šių mokslo metų išskaityti ant 148303314 Mk. iš tos sumos 8129217 Mk. eina ant užlaikymo institutų, muzejų ir parengimo dievmaldyščių. Ant algų profesoriams eina 4223180 Mk. Ant užlaikymo Berlyno universiteto paskirta 3522423 Mk., Hallės 1711208 Mk., Breslavo 1589957 Mk., Bonnos 1444804 Mk., Goethingeno 1417969 Mk., Karaliaučiaus 1313624 Mk., Kielio 1258808 Mk., Greifswaldo 1056178 Mk., Marburgo 1045650 Mk., Muenstero 409816 Mk., Braunsbergo katalikiško licejaus 59771 Mk. Ant užlaikymo tų moksliškų įtaisų Prusų randas duoda 11023699 Mk.

‖ Sunus garsaus maskoliško raštininko, Leono Tolstojaus, kaipo liuosnoris pasidavė į maskolišką kariumenę ir iškeliavo į Aziją ant karės lauko. Tėvas gi jo yra didžiausiu karių priešininku. Jis mat, nors savo pažiuras įkvėpė daugeliui ukininkų, negali jų įkvėpti savo locniems vaikams. 20 d. rugsėjo, savo locnam dvare netoli Maskvos pasimirė brolis Leono Tolstojaus, grafas Sergius Tolstoj. Jis paliko dvi dukteri, iš kurių viena ištekėjo už tėvo vežėjo.

‖ Prancuzijos randas rengiasi, be padidinimo mokesčių, įrengti pensijas negalintiems dirbti pasenusiems darbininkams. Ant to iždo ministeris rengiasi per išleidimą atsakančių 2% bondsų išmokėti dalį rando skolų. Tokiu budu randas ant paluką užčėdytų 60 milijonų frankų kas metą. Pinigai tie bus apverčiami ant mokėjimo pensijų darbininkams. Tokiu budu Prancuzija bus Europoj vienatinis kraštas, kur pasenusiems darbininkams bus mokamos pensijos.

‖ Mieste Carnarvon, pareitą sanvaitę atsibuvo keltų kongresas, taigi delegatų airių, škotų, valijonų, bretonų, gyventojų salos Main ir Cornvalijos. Svarbiausi nutarimai yra: kad šitos tautos keltiškos kilmės gyventų terp sasavęs amžinoj sandaroj, godotų ir keltų savo prigimtą kalbą, saugotusi vaidų ir nesutikimų, kadangi mat tik dėl vaidų ir nesutikimų šitos tautos nupuolė ir turėjo priimti svetimtaučių jungą.

‡ Paryžiaus gydytojas, Dr. Doyen, už operaciją pačios amerikono Cocker paėmė 20000 dol., bet operacija ne gelbėjo ir amerikonė pasimirė. Jos vyras apskundė daktarą ir reikalauja pinigų atgal. Apskritai amerikonai skundžiasi, kad Europos daktarai nuo jų per daug nulupa. Tą patį juk daro ir garsesniejie Amerikos daktarai!

‖ Peterburgą atėjo žinia, buk Odesoj, pietinėj Maskolijoj, užgimė maištai laike atsilankymo caro. Atkakus ant geležinkelio stacijos trukiui, ir važiuojant carui miesto ulyčioms, susirinkusios midios šaukė: „šalyn su karėms, kurios žmonis į vargą ir nelaimę stumia." Ant išvaikymo minių reikėjo šaukti raitus kareivius.

‖ Ant salos Korsikos, gimtinės Napoleono Didžiojo, netoli Ajacio, kaime Pilacanole, kaimiečiai apstojo žandarų stovyklas ir žandarus išmušė už tai, kad jie peršovė vieną kaimietį. Kiek prie to žmonių likosi užmuštų, dar nežinia.

‖ Ant atplaukusio iš Hamburgo į Londoną garlaivio „Bishopsgate" apsireiškė atzijatiškas maras. Į Hamburgą minėtas laivas atkako iš Buenos Aires; buvo ant jo daug žiurkių, kurios užsikrėtė maru ir išgaišo, jos liga užkrėtė ir žmonis.

‖ Prancuzijoj, Rouene patėmijo, jog pačtinis vagonas su siuntiniais į Ameriką yra išlaužtas ir 19 maišų su siuntiniais yra atidarytų. Kiek vagiliai paėmė daigtų, dar tikrai nežinia. Iki šiol nė jokio vagilių pėdsakio ne susekė.

‖ Prancuzijoj, mieste Orleanse įgriuvo katališkos katedros bažnyčios sklepavonė ir sudaužė puikų marmorinį, padirbtą 1680 metuose altorių ir brangų žirandalių.

‖ Belize, Britiškame Honduras, 300 indijonų užpuolė ant stovyklų gumos rinkėjų, užmušė 17, o sužeidė 18, o 57 be abejonės pateko į nelaisvę.

‖ Prancuzijos žemdirbystės ministerija apskaito šiųmetinį surinkimą kviečių Prancuzijoj ant 104-523453 hektolytrų; pernai surinko 126385530 hektol.

‖ Danijos sostapilėj, Kopenhagene, pasimirė garsus gydytojas Dr. Niels Finsen, išradėjas budo gydymo ligonių su pagelba visokių parvų šviesos.

‖ Japonija pirko nuo Antverpeno laivų dirbėjo Schepens laivą „Colomes" ir perdirbs jį į karišką. Laivas tas laimingai atėjo jau į Nagasaki, Japonijoj.

‖ Mieste Homelyj, Mogile vo gubernijoj, policija užtiko paslaptą spaustuvę, kurioje spaudinosi revoliucijonieriški atsiliepimai rando priešų.

‖ 2 d. spalių pietinėj Italijoj siautė žemės drebėjimai, o drauge ir smarkus lytus, nuo kurių ypač Calabrijoj užgimė tvanai.

‖ Meklenburgo kunigaikštį ant medžionės pašovė į kojas kunigaikštis Schoenburg. Matyt kunigaikščiai nemoka gerai šaudyti.

‖ Maskolijoj, miestuose Saratove ir Nižnenovgorode apsireiškė cholera, nuo kurios numirė jau diktai žmonių.

BETLEHEM, PA. Sudegė čia Betlehem Steel Works dirbtuvės. Blėdį gaisro padarytą skaito ant $250000.

‖ Angliškose pietinės Afrikos valdybose gyvena 1135015 baltveidžių ir 5198185 parvuoti.

‖ Porto ir laivų dirbtuvių darbininkai Marsilijoj susitaikė su darbdaviais ir grįžta prie darbo.

‖ Armenijoj, kurdai užpuolė ant kaimo Ramsa ir daug armeniečių išskerdė.

Nauji Rasztai

Naujas pilnas Orakulas arba monu knyga ir praktiszka Conte C. Saint Germaino delnažinyste. Su paveikslellais. Surinko ir iszguide isz svetimu kalbu J. Laukis. Chicago, Ill. 1904 m. 412 pusl.

Didelė tai knyga. Lavinančio protą rods joje nėra, bet visgi laiką geriau praleisti prie jos negu karčemoj. Juk išlavinti skaitytojai monams ne tikės, o iš tikinčių ji ne vieną nuo karčemos sulaikys.

Jeigu prie monų pridėta delnažinyste (Chiromantija), tai jau priderėjo ne apleisti ir kitų šiądien užmirštų ir nepripažintų mokslo dalykų, kaip antai: grafoliogijos, spiritizmo ir tt.

Išėjo jau nuo seniai rengiamas Brooklyno Spaudos Bendrijos laikraštis „Spindulys", apie kurio rengiamą išleidimą ir „Lietuva" pagarsino, nors išleistojai už musų patarnavimą bando piktu atsimokėti. Išėjo jau nr. 1 ir 2 „Spindulio" (mums išleistojai savo laikraščio neatsiuntė). Tuose numeriuose nieko ypatisko nėra. Kalba ne geriausia, yra daug polonizmų, kaip antai: „del lietuvių" (dėl — lietuviškoj kalboj vartojasi ant išreiškimo prižasties) bet ne blogiausia, yra lietuviški laikraščiai ir dar blogesnę kalbą vartojanti. Ne truksta ir klaidų, kokias galima priimti už zeceriškas.

Nr. 2 p. B. bara „Lietuvą" už tai, kad ji ne patalpino, teip kaip jis parašė, jo Atsišaukimų, kad juos sutrumpino; stengiasi įkalbėti, buk redakcija perkreipė jo mislį. Ant to tiek galime pasakyti: ne vien „Lietuva", bet kiekvienas laikraštis atsiųstus raštus vien tąsyk pilnai, kaip jie parašyti, talpina, jeigu jie parašyti tinkančiai į spaudą; kas gi teip parašyti ne gali, tas apriori turi žinoti, kad jo raštas turi but pertaisytas, o kartais net perdirbtas, neliogiškus išvedžiojimus, asabiškus užgaudinėjimus redakcijos turi išmesti, arba raštą meta į gurbą. Kas nenori, kad jo raštas butų perdirbtas, turi parašyti gerai. Be reikalo nė jokia redakcija sau bergždžio darbo ne užduos, bet redakcijos turi saugotiesi stokos liogikos nors mėgstanti tokius motyvus ir despotiška ceazura vadintų. Atsišaukimai p. B. buvo teip parašyti, kad pertaisyti buvo labai sunku. Juose išmesta tas, kas į spaudą ne tiko, bet mislis ne perkeista, nors p. B. kitaip tas rodosi. Redakcijos gali mislį perkeisti vien tąsyk, jeigu atsiųstas raštas visai nesuprantamai parašytas, rašte gi B. mislį suprasti buvo galima, todėl ji ne perkeista, išleistos ypač tos vietos, kur jis kitus bandė be reikalo per skaudžiai pakutenti, kur tie kutenimai ne galėjo prisidėti prie geresnio išaiškinimo teisybės. De gustibus non disputandum, sako sena patarlė. P. B. rodosi, kad pakutenimas gali užstoti motyvus ir argumentus, mums gi rodosi, kad iš koliojimų nėra niekam naudos, todėl kolijimus iš raštų išmetame, jeigu jie ne paremia motyvavimo.

Angliškame laikraštyj „The Baltimore News," 28 d. rugsėjo patilpo straipsnis p. Gregorovičo apie atidengimą paminklo Katarinos II Vilniuje. Straipsnyj tame paaiškinta apie paskutinius laikus Lietuvos ir užgrėbimą jos Katerinos II. Amerikonams straipsnis šiek tiek suteikia žinių apie Lietuvą, lietuviams vienog jame nieko ne žinomo nėra.

Dykai!

Gražu dideli ir labai gera kalendoriu verta 25c. **gausi dykai,** jei užsirazysi laikraszti „Lietuva" ir užmokesi $2.00 už viso meto prenumerata isz virszaus. „

Paejimas organiszko svieto.

Pagal Bittneri.

visgi pamatytume, jog per tą laiką atsibuvo tulos permainos ir tai gana žymios. Šviesesniu ir linksmesniu išrodė išveizdis žemės paviršiaus, linksmesniais ir šviesesniais išrodė laukai ir girios. Kaip gi tas galėjo atsitikti, kas gi tas permainas padarė? Juk augmenys pasiliko tie patįs, tos pačios pasiliko ir gyvenimo sanlygos? Teip, bet toks ilgas buvimas augmenų ir neišpasakytas jų tarpumas turėjo atsiliepti ant sudėjimo oro, kuris, teip sakant, per ilgą laiką tapo perfiltruotas, pervalytas augmeniškų organizmų; prie to, kaip jau kartą pasakėme, paskutiniuose pasiliko anglys, kurių pirma, kaip žinote, pavidale anglerugšties žemės atmosferoj buvo labai daug: anglis, kaipo, maistą perėmė augmenys, o oxygeną, taigi kitą anglerugšties sudėtinį, išvalytą nuo anglių, atidavė žemės orui ir per tai orą padarė tinkamesniu gyvenimui augštesnio laipsnio gyvunų.

Juodus, liudnus debesiš, pripildančius pilną anglerugšties žemės atmosferą išnaikino reikalaujanti daug anglių augmenys; daugybė anglių, pavidale mėšlo ir puvėsių stora eile užklojo žemės dirvą, į kurią leido savo šaknis milžiniški tų laikų augmenys, kurie augo su neišpasakytu tarpumu.

Bet, teip kaip po dienai užstoja naktis, teip ir gamtoj, po pasiskubinimui, apsistoja galinga išsivystymo vilnis. Ir mes, išdirbę visą dieną be pailsio, turime naktyj ilsėtiesi, turime ant rytojaus atidėti nors svarbiausią darbą; nors mums ir nepatinka apstabdęs darbą užstojimas nakties, bet visgi ant galo turime gulti į lovą, ant miego praleisti porą valandų, jame ieškoti sustiprinimo musų pajiegų, kad su sustiprintoms galėtume vėl imtis už darbo; teip ir gamtoj užstoja laikas, kada ji kaipi užmiega, ilsisi, kad paskui su didesne energija galėtų darbuotiesi. Žinoma, teip rodosi tik ant pirmo

Augmenys akmeninių anglių perijodo.

pažvilgio, ištikro gi gamtoj niekada nebuva visiško apsistojimo jos pajiegų darbo, gali but kalba vien apie laikinį sumažėjimą greitumo jų besidarbavimo prie perdirbinėjimo, lavinimo organiškų formų.

Dabar mokslinčiai prisilaiko nuomonės, jog po ką tik aprašyto perijodo, atsižymėjusio svarbesniu gamtos darbu, užstojo laikai, kuriuose per daugybę tukstančių metų žemė kaipi ilsėjosi, rinko į kruvą pajiegas, kad pasilsėjusi, galėtų vėl smarkiau griebtiesi už darbo. Gal but, kad teip rodosi tik todėl,

Giria akmeninių anglių perijodo.

kad apie daugelį buvusių ant žemės prieš milijonus metų atsitikimų neužsiliko ženklo, todėl truksta mums pakaktinai žinių; bet pasiremiant ant to, kas užsiliko, taigi ant tų žinių, kokias pasisekė surinkti, mes turime priimti nuomonę, kad atsakančiuose laiko perijoduose musų žemė ištikro ilsėjosi gana ilgą laiką, tvėrimas naujų formų per tulą laiką buvo apsistojęs. Po tam besiilsėjimui vienog gamtos pajiegos griebėsi už darbo su didesne dar energija negu pirma.

Vėl tamsa apima žemę, užkįla baisios vėtros, ant oro nešiojasi tamsus debesys, iš kurių puola toki lytus, apie kokius mes šiądien negalime turėti supratimo, baisus tvanas užlieja žemės paviršių; kamienai milžiniškų augmenų, susidedanti, teip kaip žolė, iš minkštų valaknų, negali išlaikyti smarkaus vandenų tekėjimo, lužta ir puola nuo audros ir vėjo smarkumo. Net minkštos durpinyčios dreba, išvirtę minkštų medžių kamienai grimsta klampynėse.

Po tam siautimui, gamtos pajiegos ilsisi vėl per ilgesnį laiką ir per tą gamtos ilsėjimosi laiką tulos augmenų atmainos ir veislės galėjo užsilikti ir išbuti be persikeitimų iki musų laikų. Bet gamta, sutvėrusi naujas sanlygas, turėjo pasirupinti ir apie sutvėrimą geriau pritaikytų prie naujų sanlygų formų; turėjo atsirasti naujos, o senosios, negalinčios prisitaikyti prie naujų sanlygų, turėjo išnykti, palikti ruimą geresnėms, drutesnėms, geriau galinčioms gyventi naujose sanlygose.

Išvirtusių, susirinkusių per ilgus laikus augmenų kunus užtvinę vandens suvilko į didesnius įdubimus, į ežerus, kurie nuo tvanų pavirto į labai didelius, užėmė čielus žemės apskričius. Čia kamienai tų žingeidžių prieštvaninių medžių ir kitoki augmenys, nupuolę ant dugno, per ilgus laikus, po įtekme esančio vandenyj oxygeno, pavirto į anglis. Vandenys sunešė čia daugybę dumblo, juom kaip kapuose palaidojo tuos augmenis ir tokiu budu apsaugojo nuo tolesnio naikinimo oxygeno.

Išbuvę po vandeniu ir eile vandens užnešto dumblo milijonus metų, medžiai tie sukietėjo, pavirto į akmenį, į anglis, kadangi mat kamienai vandenyj, po įtekme oxygeno pavirto į anglis, o uždengiantis jas molinis dumblas į anglinį slancą, kokį patin-

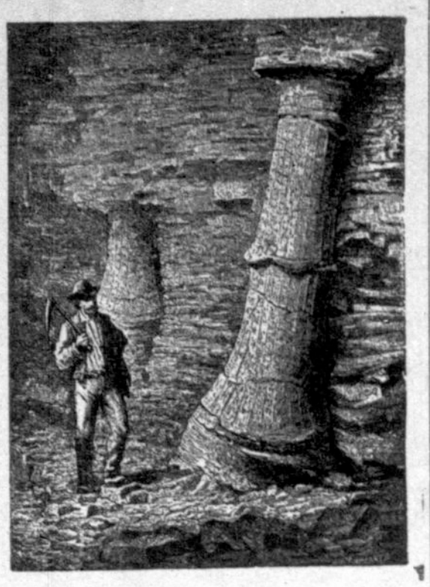

Suakmenėję kamienai sigilliarijų akmeninių anglių sluogsniuose.

ka kaipo uždangą akmeninių anglių eilių. Tame tai slance tankiausiai randa užsilikusius iki šiai dienai atspaudimus augmenų tų laikų; pačiose gi akmeninėse anglyse retai pasitaiko liekanos senų laikų augmenų arba gyvunų — per palengvą sudegimą išnyko visi ženklai vidurinio jų sudėjimo teip, kad žiurint, negalima matyti iš ko tos anglys pasidariusios.

Teip vienog anglys galėjo pasidaryti ant mažesnių plotų, bet ant didelių turėjo pasidaryti kitaip. Akmeninių anglių plotai juk kaip kur yra labai dideli. Antai akmeninių anglių plotai Pennsylvanijoj, Chinuose, arba Maskolijoj Dono apskrityj užima net kelias dešimtis tukstančių ketvirtainių kyliometrų. Suprantama, kad pasidarymas anglių ant teip didelių plotų negalėjo atsibuti per suvilkimą tekančių vandenų iš toli augmenų. Dideli akmeninių anglių plotai turėjo pasidaryti tose jau vietose, kuriose augo augmenys, iš kurių yra pasidarusios anglys, taigi toj vietoj, kur augo girios tų prieštvaninių medžių. Štai kaip aprašo angliškas mokslinčius Layel vieną iš Anglijos akmeninių anglių sluogsnį. „Ant ploto apie ketvirtos dalies akro aš suskaičiau apie trisdešimtį medžių kamienų su šaknims, tuli iš tų kamienų turėjo 8 ir daugiau pėdų aplinkui. Nulaužti prie kelmo kamienai gulėjo į visas puses, tankiai ant viens kito. Ilgis vieno buvo 15 pėdų, kito 30 pėdų, kiti buvo trumpesni. Visi jie buvo suspausti iki storiui poros colių ir pavirtę į anglis. Suspausti juos nebuvo sunku, kadangi kamienai tie susidėjo iš minkštų medegų. Šaknys jų tvėrė anglių eilę dešimties colių storio, eilė ta gulėjo ant eilės molio dviejų colių storio; žemiau buvo giria ant eilės anglių dviejų pėdų; penkios pėdos giliau buvo trečia giria su milžiniškais kamienais lepidendronų, kalamitų ir kitokių medžių.''

Iš to matyt, kad akmeninių anglių eilės pasidarė ne išsyk, bet ant vienos nugrimzdusios girios augo kita, viena nyko, jos vietoj atsirado nauja. Toliau mes pakalbėsime, kokiu budu tas darėsi; čia vien pridursime, kad nevisada akmeninių anglių eilė pasidarusi iš augusių ant sausžemio augmenų, yra eilės pasidarusios ir iš jurinių augmenų, terp kurių, kaip kur yra kamienai vandenų atvilktų nuo sausžemio medžių. Tokioms yra anglių eilės Maskvos anglinio apskričio. Nereikia dar užmiršti, kad geriausiose anglyse visai negalima patėmyti augmenų liekanų; reikia manyti, kad tos pasidarė ant ežerų dugno iš susidedančio iš augmenų, teip vadinamo organiško dumblo.

Tėmydami į šios dienos durpinyčias, mes galime geriau suprasti akmeninių anglių pasidarymą: durpos yra mat, teip sakant, pirmutiniu laipsniu darymosi akmeninių anglių. Durpos darosi iš augančių ant durpinyčių augmenų: apatinės eilės nuo drėgnumo puva, o ant jų auga nauja eilė; durpos darosi iš tų pačių augmenų, kurie auga ant durpinyčių, taigi iš medegos esančios toj pačioj vietoj; teip jau be abejonės darėsi ir daugumas esančių akmeninių anglių eilių.

Akmeninių anglių laukai persistato kaipo negilus žemės įdubimai, kuriuose per milijonus metų atsibuvo daug visokių permainų. Buvo laikai, kada tuose įdubimuose buvo ežerai, į kuriuos tekanti vandenys gabeno dumblą ir pieską ir visokias augmenų liekanas; per tai tuose įdubimuose darėsi slancinis molis, pieskiniai akmens, konglomeratai turinti savyje priemaišas organiškų kunų ir gerai užsilaikusias, suakmenėjusias liekanas sauszemių augmenų. Laikui bėgant, tekančios į tuos ežerus upės nusekė, vandens bėgo vis mažiau, arba, dėl kokių nors priežasčių ežeras suvisu užslinko, išdžiuvo, o ant jo dugno tarpiai augo augmenys, kaip paprastai ant išslinkusių ežerų; augmenys tie džiuvo ir puvo, dalis jų pavirto į durpų eilę, o iš jos jau, laikui bėgant, pasidarė eilė akmeninių anglių. Paskui tose jau vietose vėl galėjo pasidaryti ežeras ir tokiu budu keitėsi aplinkybės ir dėl jų atsitiko tas, ką šiądien matome giliose akmeninių anglių kastynėse, taigi kad akmeninių anglių eiles atskiria pasidarusios nuo vandens sunešios medegos eiles slanco ir pieskinio akmens.

Tokiu budu, kaip matote, pasidarymas eilių akmeninių anglių persistato gana aiškiu. Ant pasidarymo vienog anglių iš augusių augmenų be abejonės reikėjo daugelio tukstančių, gal milijonų metų; gal but, kad ant to reikėjo ir trumpesnio laiko, kadangi dabar negalima susekti visų labai seniai buvusių ant žemės aplinkybių. Po įtekme drėgnumo, didelio spaudimo ir karščio iš augmenų galima apturėti medegą panašią į anglis, turinčią jų ypatybes, net po kelių dešimčių metų.

(Toliaus bus.)

Kaip atsirado paikystė?

(Indų pasaka).

I.

Buvo kuriama pasaulė.

Atsikėlęs nuo sosto Brama, vienu rankos mostelėjimu leido žmogų, galintį piktą ir gerą daryt. Ir davė jam protą, idant darytų gerą, o nedarytų pikto.

Tad atsikėlęs Višnu, leido dvasias. Ugnies dvasias, vėjo dvasias, vandens dvasias ir žemės dvasias, galinčias daryt gerą ir piktą. Ir davė joms prisakymą daryt gerą ir nedaryti pikto.

Ir žmones valdė dvasios.

Tada pakilęs tamsus, rustus, suniuręs Šivu, leido paikystę.

Ji pakilo nuo žemės didelė, biauri. Pasišiaušią plaukai, draikydamiesi, dengė pečius, ir ji nematė. Žiurėjo į sąulę ir nematė saulės. Žiurėjo į žvaiždes ir nematė žvaigždžių.

Aplinkui žolės žydėjo, ir ji neužuodė jų kvapo.

Kai saulės karšti spinduliai jai degino kuną, ji nesislėpė plačlapių medžių pavėsyj. Ir kai sanariai jos drebėjo nuo šalčio, ji nėjo šildytiesi prieš saulę.

Linksmos Višnu dvasios biaurią esybę apstoję, juokėsi ir degino ir badė ją ir vandenin metė.

Ir matydamas dvasias išjuokiant paikystę, Brama, nusišypsojęs, dievui Šivu tarė:

— Nebaisi tavo sutverta esybė, tamsusis Šivu!

Ir Šivu tamsus nutylėjo.

II.

Amžių amžiai praėjo po amžių.

Ir tarė tamsusis Šivu dangaus gyventojams, ramiai ir saldžiai snaudžiantiems:

— Broliai! Nusileiskim ant žemės — pažiurėsime, kas išėjo iš musų sutvėrimų.

Ir pasivertę į trįs vaidilas, jie nusileido ant žemės.

Jie ėjo per gražią šalį retai apgyventą.

Tik retkarčiais matė gyvybę.

O aplinkui buvo gražu. Prie giedrų ežerų palmos svyravo, žiurėdamos į vandenį. Terp palmų gėlės klestėjo, tarp gėlių paukščiai čiulbėjo.

Ir visur saulė švietė.

Oras buvo tyras ir gėlėms kvepėjo.

Štai dangaus valdonų nosis smarvė pagavo.

Jiems priešais ėjo keleivis; sveikindami jį, klausė dievai:

— Kur eina tas kelias?

— Miestan! — atsakė keleivis, didžiausian šios šalies miestan. Ar iš tolo keliaujate vaidilos?

— Mes perėjom visą šalį, atsakė Brama.

— Ir matėm visas jos gražybes, — tarė Višnu.

— Ir viliamės da daugiau pamatyti gražybių, — pritarė Šivu.

Keleivis, galvą palenkdamas, tarė:

— Teisybė, vaidila! Kas ši visa šalis prieš miestą, kurį da saulei nenusileidus jus pamatysite?! Miestas tašai — šalies pasigerėjimas. Kartų kartos žmonės savo galvas dėjo, statydami jį. Jus patįs regėsite, kokia jo gražybė.

O smarvė, juo toliau, ėjo didyn ir didyn.

Terp žalių laukų ir gojų slėpėsi prie viens kito nuskurę namai ir orą gadino aplinkui.

Žmonės, kuriuos patiko, buvo pailsę, išblyškę, nuvargę.

Ir da saulei nenusileidus, miestan įėjo dievai.

Gatvės smirdėjo, ir žmonės lindėjo po mažas, tamsias lušnas.

— Tu senas ir turi but išmintintingu! — paklausė Brama vieno senelio, balti plaukai — išminties žiedai, o plaukai tavo balti. Pasakyk mums, svetimšaliams, kodėl jus didžiuojatės savo miestu?

— Kurgi nesididžiuosime juom? — atsakė senelis. — Visi kaimynystėj gyvenantiejie žmonės užimt jį norėtų! Didumu savo jis pagarsėjo. Jis turi gyventojų....

Ir pratarė tokį skaičių, kurio užtektų visai šaliai.

Ir nieko dievai nesupratę, ėjo toliau.

Ant kryžiakelio dviejų gatvių jie patiko išblyškusį, vargingą žmogų, besidžiaugiantį laime.

Dievai sulaikė jį.

Vėl pasveikino.

Sulaikyk savo skubius žingsnius! — tarė jie. — Kodėl teip išblyškęs, pavargęs veidas tavo ir kodėl tu teip linksmas?

Žmogus atsakė:

— Esu nuo darbo pavargęs ir nuo naktų nemiegotų išblyškęs. Dieną dirbu, o naktį nemiegu, sukdamas galvą: o ryt kur darbą gausiu. Juokiuosiu, nes laimingas esu. Bent kartą svajonė įvyko! Aš tiek uždirbau ir tokį kambarį nusisamdžiau, apie kokį visą amžį svajojau. Aš perkelsiu ten savo pačią, vaikus, ir visi mes busime laimingais tuose gražiuose namuose.

— Koks gi ten rojus? — nusišypsojo dievai.

— Tikras rojus! — linksmai nusijuokė žmogus. — Naujame gyvenime puiku. Jis augštas! Jame daug oro. Galima pilnai kvėpuot! Jo durįs — į pietus. Jas atidarai — ir saulė veržiasi musų gyveniman. Ir da kas! Prie durų du medžiai ir yra gana vietos gėlėms pasodyt! Ant medžio mes pakabysime klėtką su paukšteliu. Telinksmina mano vaikus. Ar ne rojus, ką?

— Bet šitokio rojaus — pilna jusų šalis! — sušuko Brama nusistebėjęs, — visa šalis, išėmus jusų miesto! Visur, tik ne čia, visur tyras, gražus oras, nuo saulės reikia slėptiesi, žemė gėlių nuberta, medžių tukstančiai ir paukščiai gieda. Ar verta buvo laukt ant to metus? Išstatyt miestą, pražudyt saulę, orą, gėles, medžius, paukščius, o paskui vargintis su darbais, kad turėt mažumą oro, saulės šviesos, du medeliu, kiek gėlių ir klėtkelę su paukšteliu?

Ir nusistebėjęs žmogus atsakė, jo nesuprasdams:

— Ar mes laukiniai, kad laukuose ir miškuose gyventume?

Ir greitai nuėjo savo keliu.

Ir Bramai ir Višnu pasirodė nuo žemės kįlanti biauri esybė. Susitaršę plaukai, draikydamiesi, pečius jai dengė ir akįs jos ne matė.

Ir žiurėjo į saulę ir nematė saulės. Žiurėjo į žvaigždes ir nematė žvaigždžių.

— Esybė tavo viešpatauja ant žemės, Šivų tamsus: — tarė Brama ir ištiestoms rankoms užsidengė veidą.

O aplinkui kįlo smarvė, o žmones verkė ir kraują liejo.

Šivu tamsusis tik juokėsi.

— Tai paikystė valdo žemę!

Vertė

V. P.

Vietines Žinios.

— Pereitos nedėlios dieną, 29 metų sunus vokiško muziko Oppeno, kuris turi pardavinyčią alaus buteliuose, ištroškęs parėjo namon, ir radęs ant stalo butelius, tikėjo, kad visuose yra alus, bet paklydo ir vietoj paimti butelį su alum, pagriebė su karboline rugšdia. Išgėrė jos truputį ir, žinoma, baisiai apdegė. Pabudę namiškiai pašauke daktarą, bet kol tas atėjo, vaikinas pasimirė.

— Pereitos nedėlios dieną, vakare, einant skersai Michigan ave. 23 metų merginai Minnie Arp, atbėgo automobilius ir merginą pervažiavo ir pavojingai sužeidė. Nugabeno ją į ligonbutį, kurio daktarai pripažino sužeidimus už pavojingus. Automobiliaus savininką suareštavo, bet ant kaucijos paleido.

— Pereitos nedėlios vakare į hotelį pn. 641 West Madison str. atkako apie 40 metų vyriškis ir porą metų už jį jaunesnė moteriškė ir apsinakvojo. Rytmetyj tarnas pajuto iš tų svečių numerio besiveržiantį gazą. Išlaužė duris ir rado abudu svečiu apsvaigusiu. Nugabeno tuojaus į ligonbutį, kur jiedu dar su giltine kovoja. Ar jię tyčia, ar netyčia į kambarį gazo prileido, dar nežinia. Iš rastų raštų susekė, jog vyriškis yra tai gyvenantis pn. 147 Jackson Blvd. Neuman, o moteriškė — gyvenanti pn. 175 Park av. Mary Ward.

— Gyvenantį pn. 319 Jefferson st. italijoną Santo Napolitano ant gatvės užpuclė jo vientautis Nicholas Milano ir baisiai su peiliu subadė. Sužeistą nugabeno į ligonbutį, kurio daktarai laiko sužeidimus už mirtinus, Milano ir vienas jo draugas likosi suareštuoti.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė 477 ypatos, kuriame tai skaitliuje buvo: 276 vyriškiai ir 200 moterų; vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 153, senelių virš 60 metų 76. Daugiausiai mirčių buvo nuo žarnų ir pilvo uždegimo, nes 82, nuo džiovos 44, nuo plaučių uždegimo 40. Per visą rugsėjo mėnesį pasimirė 1955 ypatos, kuriame tai skaitliuje buvo 1123 vyriškiai ir 831 moteris; vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 655, senelių virš 60 metų 358.

Atsiliepimas.

Num. 39 „Lietuvos", p. F. Bagočius rašo, buk aš neteisingai apšmeižęs Liet. Spaudos Bendriją, rašydamas, jog ji yra priešinga visuomeniškiems ir tautiškiems reikalams. Turbut p. F. Bagočius dar ne seniai Brooklyne, jeigu daugelio dalykų nežino. Ne išmisliju nieko, rašau tiktą, ką savo ausims girdėjau nuo sekretoriaus unijos, p. Gražulio; jis teipgi priguli į Spaudos Bendriją. Vieną kartą, ant susirinkimo siuvėjų merginų unijos, į draugus kalbėdamas apie siuntimą delegato į terptautišką darbininkų kongresą, sakė: „nu.... palauk... dar, kaip išleisime „Spindulį", ne reiks jiems siųst nė jokių delegatų, pinigus kriaučių aukautus, mes atsiimsime (tai yra Bendrija laikraščio); nors ir $500 kaštuos unijai, bet mes ant savo pastatysime, o paskui laisvamaniams kad duosime, tai duosime, ne reiks jau jiems laisvamaniais vadintis".

P. F. Bagočius dar manęs ne pažįsta užmetinėdams asabiškus vaidus su K. Aš, gyvendamas Brooklyne su viršum 6 metus, su niekuom asabiškų ginčų ne turėjau, nes visuomenei nėra naudos iš asabiškų ginčų. Kodėl aš ne užmečiau nieko kitoms organizacijoms? Yra juk gana ir tokių laikraščių ir ypatų ir organizacijų, kurios veda vaidus, kam dar reikia naujų? Ieigu „Spinduliui" ne praspindėjus, jau jo organizatoriai žada duot kokiems laisvamaniams, tai aš pranešiau visomenei. Kaslink „Spindulio" ne gramatiškumo, tai visi žino jog laikraštis priguli nuo redaktoriaus, o aš gerai žinau, kad dabartinis „Spindulio". redaktorius geral lietuviškai rašyt ne moka, o mokintis jau nėra kada, ant galo tą visi gali matyt ir iš išėjusio jau Nr. 1 „Spindulio" Asabiškai prieš Spaudos Bendriją aš nieko ne turiu; ieigu ne bučiau nieko priešingo girdėjęs, ne bučiau nieko užmetinėjęs. Ir 36 Nr. „Lietuvos" buvo apie užmetinėjimus p. Karaliaus per prakalbas Newarke, daromas kooperacijai Lietuviško Tautiško Namo.

P. B. sako, jog aš vedu asabiškus ginčus. Na, argi jau iš paminėtų faktų ne matyt, kad redaktorius „Spindulių" yra ardytoju visuomeniškų užmanymų, kurie ne jo užmanyti, iš kurių, ne mato sau nė jokios naudos?

Gal p. F. Bagočius ne žino, jog Lietuviško Tautiško Namo kooperacija susitvėrusi ne ant ypatiškos (kaip kooperacija laikraščio), bet ant naudos visuomeniškos, nes ir ne prigulintis į tą kooperaciją galės turėt naudą: bus salės baliams susirinkimams, skaitinyčia ir kitoki dalykai.

Kitame straipsnyj p.B. sako, buk kooperacija Liet. Tautiško Namo užstoja kelią kooperacijai Drabužių krautuvės. Kaip gi tai? Brooklyne yra lietuvių tukstančiai ir abidvi gali augt, tik reikia saugotis vaidų, ne reikia sakyt: „kad duosime, tai duosime", nes davėjai tankiausiai patįs greičiau gauna. Lietuviškas Tautiškas Namas bus vieta sueigų lietuviškos jaunuomenės, o dabar ji, ne turėdama kur po savo stogu sueit, turi glaustis ar prie svetimtaučių, ar ant kampų dziką šokt, arba po lietuviškus saliunus trintis, liuosą laiką praleist; lietuviškame name bus įtaisytos salės, kur jaunuomenė galės laiką praleist, besilaikydama kruvoj, apsisaugos nuo ištautėjimo. Kaipgi galima sakyt, kad kooperacija užstoja kelią kitai kooperacijai?

P. F. Bagočius įkalba, buk laikraščio Bendrija neturi nieko bendro su kriaučių unija. Gal p. B. ir ne priguli į uniją, bet aš, prigulėdamas, žinau, kad ant susirinkimo buvo nutarta pikninko pelną pavest; ieigu dar ne atidavė tų pinigų, tai dar gali gaut, nes, man rodosi, kad unijos protokole tas yra užrašyta. Žinoma, Spaudos Bendrija yra ne unija tik kompanija, susitvėrusi išnaudot uniją, ieigu kitaip negali, tai nori išleisdama laikraštį nors šiek tiek pasinaudot iš unijos. Ant susirinkimo girdėjau unijos prezidentą, p. Karalevičių, raginant unistus užsirašyt „Spindulį", kada dar jo ne buvo. Žinau, kad per siuvėjų štraiką unijos prezidentas parleisdavo dienas pas p. K. Juk unijos prezidentas ir visas komitetas priguli į Spaudos Bendriją; tojė Bendrija yra šaltiniu, iš kurio prasidėjo pasipriešinimai siuntimui delegato ant terptautiško darbininkiško kongreso ir reikalavimas atėmimo paaukautų unijos pinigų.

Todėl dar sykį paantrinu reikalavimą, manodalį aukautų pinigų kad ne sunaudotų ant savo labo, kaip padarė Shenandoahrio muzikantai ir Brooklyno Vokietaitis. Reikalauju, kad auka, sykį paaukauta visų labui butų visuomenės savaščia, tegul iš tokių aukų ypatos nesinaudoja; kaip tokią auką sunaudot, ant ko sykį paaukautus pinigus apverst, tegul apie tai sprendžia visuomenė, nes sykį paaukauti pinigai, arba kas kitas, nustoja but savaščia aukautojų; tą visi žino, nenori žinot vien Brooklyno kriaučių unija.

Dumša.

Turtingumas ir didelės algos ar vargas ir mažos algos?

Republikonų valdžia ženklina pirmą. Demokratų antrą, balsuotojų galybėje pasirinkti.

Mes nurodėme svetur gimusiem ukėsam skaitantiem sitą laikraštį, daug priežasčių, kurių delei jie ri balsuoti už republikonų tikietą ir ant tolimus užlaikyti galybėje partiją padariusią šią šalį turtinga.

Dabar norime paaiškinti keletą priežasčių, kodėl svetur gimę darbininkai turi nebalsuoti už demokratus, šios priežastys yra istorija iš laiko demokratų kuomet jie buvo galybėje.

Kuomet 1892 m. demokratai paeme valdžią, buvo šalis turtinga, didelės algos, nebuvo žmonių be darbo, gal tik toki, kurie nenorėjo dirbti.

Mažiau kaip į trįs mėnesius laiko, algos tapo sumažintos, fabrikai uždaryti ir žmones be darbo vaikščiojo niekur negalėdami jo gauti. Bedarbė pasidarė kaipo profesija, bankrutavimas užstojo kaip epidemija, pašalinei gelžkelei buvo pripildinti tuščeis karais, iš fabrikų kaminų dumai ne ruko. Trysdešimtis centų vertas bušelis kviečių, buvo šeremas du centu už svarą vertom kiaulėm, kadangi nė pirmų nė antrų negalima buvo parduoti, kornus degino į vietą malkų, kuomet nebuvo pinigų nupirkti malkas, apsaugojimo tarifas likosi prašalintas ir tavorais užplaukė šalįs, teip pigei, kad naminei fabrikantai negalėjo dalaikyti kompeticijos.

Per tuos keturis metus, freitinei ir anglinei trukei buvo užsikimšia bedarbiais vyrais važiuojančiais iš miesto į miestą ieškant darbo. Jie nepraše augštų algų, jie norėjo dirbti už tiek, kiek kas gavo.

Keturių metu to vargo užteko. Pasibaigus tam laikui, žmonis pakėlė pasipriešinimą su savo balsais ir republikonų partija vėl įgavo valdžią.

Mes klausiame svetur gimusių ukėsų ar jie nori tokių pat išligų atsinaujinant? Ar nori kad jų algos butų sumažintos, ar nori dirbti tik pusę laiko ar gal dar mažiau? Jeigu demokratų prezidentas ir kongresas bus išrinkti, apsaugojimo tarifas kurs sustabdo kompeticiją sumažinančia algas ir darbą, taps panaikintas ir tokios pat išligos vėl užstos. Demokratam valdant šita šalis yra bemaž tokeme pat padėjime, kaip Europos šalys iš kurių jie čion atkeliavo, daug geriau yra valdant republikonam, algos yra augštesnės, darbas geresnis ir pagerintos gyvenimo išligos.

Balsuotojem yra palikta išrišti, katra partija užims valdžią, kiekvienam turi rupėti, kiekvienas turi balsuoti ieigu tu pastojai ukėsu tik šį metą arba pereitą, tavo balsas turi tokią pat svarbą, kaip ir augščiausio urėdininko šalies, skaitosi tiek pat, ir tiek pat turi vertės. Taigi visi balsuokite ir teip kaip butu jumi naudingiause. Jei tu balsuotum už demokratus tai yra už sustabdymą pramonės ir mažas algas, ieigu balsuosi už republikonus, tai ženklys turtą ir aušgtas algas.

Draugyscziu Reikalai

11tas metinis S. Daukanto D-tes apvaikszcziojimas Chicago, Ill.

Nedelioj 9 spaliu Dr-te Simano Daukanto apvaikszczios 11-ta metuni savo existavima ir paminejima dienos gimimo S. Daukanto L. I.

Draugystes imanczios apvaikszcziojime dalyvuma iszmarszuos is corpore 2.30 val. po pietu, į Freiheit Turner sale po No 3417 So. Halsted st. ir ten bus laikytos prakalbos, deklemacijos, dainos ir muzikos. Prakalbos prasides tuoj po suvejimui draugyscziu in sale. Po prakalbu bus didelis balius. Visus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kviecziu atsilankyti.

Dr-te S.m. Daukanto.

Chicago. Dr-te Apszvietimo Broliu laikys savo prieszmetini susirinkima subatoj, 8ta d. spaliu, 1904 m. 8 val. vakare, saleje M. Mieldažio 68 W. 25 ul. Ant szio mitingo neatbutinai privalo pributi visi draugai minetos dr-tes, nes bus rinkimas naujos vyriausybes. Teipgi privalote užsimoketi visus užvilktus mokeszius ir po šėc. už mirusia A. Žemaicaio motery. Už neptildyma szio paraginimo bausme $1.00.

Pet. Jauksztas, prez.
John T. Globis, sekr.
68 West 25th st.

Paroda, Prakalbos ir Balius.

Philadelphia, Pa. Philadelphios Lietuviszkas Laisves Kliubas, po num. 943 S. 2nd st., parenge apvaikszcziojima deszimta metiniu sukaktuviu jo užsidejimo, panedelio vakare 24 d. spaliu (October) 1904 m. ant 7:30 valandos vakare.

Prasides paroda isz Kliubo namo ir eis su muzike ant sales „New Pennsylvania Hall" num. 928—32 So. 6th st. Ant sales bus laikomos prakalbos, veliau balius. Malonei užpraszome, teip vietinius kaip ir aplinkinius atsilankyti ant to puikaus apvaikszczojimo, o tikimesi busite visumi kuomi užganedinti.

(7—22) Komitetas.

Skaitykite su atyda.

East St. Louis, Ill. Nedelioje 9 spaliu (October) Jociss Hall, 541 Collinsville ave., 2 val. po pietu, bus laikomas kvartalinis ir inpatiszkas susirinkimas Dr-tes Simano Daukanto, ir Sus. L. A. kuopos 88, butinai visus sanarius užpraszo pributi ir atsivesti savo draugus. Norinti prisirasyti, bus priimti dar už $1.00. Apart to vietinei lietuviai apkalbes daug reikalu, apie darbininku unija, politika ir tt. Vietinius ir aplinkinius užpraszo.

Komitetas.

Didelis Balius!

Springfield, Ill. Treczias didelis balius parengtas dvieju vaikinu Toni Ringer ir Bush, atsibus subatoje 8 d. spaliu (October) 1904 m. ant Dovans sales po num. 1327 E. S. Grand ave. ir S. 11th st. Prasides 8 valanda vakare. Inejimas vyrui 25c. merginoms dykai. Meilingai užpraszome visus kuoskaitlingiausiai susirinkti, geros muzykes pasiklausyti bei pasiszokti.

Toni Ringer F. Bush.

Su skaudejimu szirdies praneszu visiems savo draugams ir pažystamiems, kad 29ta rugsejo (Sep.) pasimire mano numyleta moteris

FRANCZISZKA ŽEMAITIS

pasirgus vos 4 dienas, pergyvenus 7 metus stone moterystes, 26 metu amžiaus. Apeigos pagrabo atsibuvo nedelioj, 2 d. spaliu isz namu po nr. 3216 So. Morgan st., in szv. Jurgio bažnyczia, o isz ten ant lietuviszku szv. Kazimiero kapiniu. Todel visu draugu ir pažystamu praszau isztarti: tegul ilsisi pakajuje.

Antanas Žemaitis vyras,
Vladislovas, Sofija ir Antanas vaikuczial.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo dedes, Kazimiero Bernoto, priesz Sekmines isvažiavo isz Kadaru sod., Popiliu parap., Panevežio pav., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Petras Kaupelis,
Box 442, Haverhill, Mass.

Pajieszkau savo drauga Jona Kapuszta, Kauno gub., Panevežio pav., Sztumbriszkiu vol., Brevisku kaimo. Turiu labai svarbu reikala. Meldžiu atsiszaukti ant szio adreso:

Peter Rapsis,
Box 74. Ava, Noble Co., Ohio

Pajieszkau savo drauga Mateusza Sztasele, Kaune gub., Vilkmerges pav. Subacos vol., Azsigalu kaimo. Turiu svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Peter Rapsis,
Box 74, Ava, Noble Co., Ohio

Pajieszkau lietuviu, važiavusiu 9 d. balandžio (April) 1904 m. ant Wabash gelžkelio isz Baltimores pro Pury, Ind. Ant to pat trukio važiavo isz Baltimores in Westville, Ill. pas savo broli, Jonas Januszis 18 metu amžiaus, Kauno gub., Raseiniu pav., Erkvilko parap., Paupes kaimo. Katrie su juom važiavote, praszau duoti žine ant adreso:

Thomas Janusza,
Box 352, Westville, Ill.

Pajieszkau savo draugo Kazimiero Lietuviko, Suvalku gub., Vilkaviszkio pav., Alvito gm., Viszczlaka kaimo, priesz metus gyveno Brooklyn, N.Y. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Petras Kriszczunas,
137 Crosby st., Grand Rapids, Mich.

Pajieszkau doros merginos nuo 17 iki 22 metu amžiaus su mieriu apsivedimo. Paeinu isz Suvalku gub., 22 metu amžiaus. Praszau adresuoti.

Kazimieras Szalczius,
Box 54, Fontanet, Ind.

Pajieszkau savo szvogerio Mateusno Ermalaviczius, Vilniaus gub., Traku pap., Varenos vol. ir parap., Ažerieku kaimo, pirma gyveno Montanoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

K. Sabaitis,
60 Arthur st., Brockton, Mass.

Pajieszkau savo draugo, Juozapo Juszczio, Kauno gub., Raseiniu pav., Bataku vol., Varnaiciu kaimo, pirma gyveno Chicago, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Antanas Gargas,
46 Hunting st., Sommerville, Mass.

Pajieszkau sziaucziaus, prie taisymo ir naujo darbo, mokanczio savo darba. Isztisus darbas, geras užmokestis. Atsiszaukite ant adreso.

Kazimieras Klidas,
3202 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieszkau ta vyra, kurs pranesze per laikraszti „Lietuva" apie mirti Dominyko Greibaus isz Šuotpenu sodžiaus, asz jo pusbrolis, noreczia per laiszka placziau apie jo mirti dažinoti. Praszau atsiszaukti ant adreso.

Ludvikas Czepukas,
212 First st., Elizabeth, N. J.

Pajieszkau savo brolio Simano Kalvino. Suvalku gub., Marijampoles pav., Paniamunio parap., Virszuteglio kaimo, tris metus buvo Anglijoje, bet dabar yra Amerike. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Helena Kalviniute,
20 Common st., Lawrence, Mass.

Pajieszkau savo brolio Kazimiero Klido, Kauno gub., Panevežio pav., Pakroš parap., Paleczin sodos pirma gyveno East St. Louis. Jeigu kas prisius jo adresa duosiu $1.00.

Anton Klidas,
Box 54, Divernon, Ill.

Selerai pavojingi.

Mokslinčei išrado, kad daugybė apsirgimų tifusinia karštligia, paeina nuo valgimo žalių selerų, nuplautu nečystu ar nesveiku vandeniu. Galima užsikresti li

DIDELIS
Rudeninis Atidarymas ir
ISZPARDAVIMAS VYRU ir VAIKU RUBU.
Moteriszku Siutu ir Jekiu. Naminiu Baldu ir Karpetu.

PUIKIAUSIAS IR DIDŽIAUSIAS SUTAISYMAS KOKI KUOMET MATETE.

A. Shilingis, Jonas Bajorinas ir kiti lietuviški pardavėjai malonės Tave matyti.

DOVANOS SU $10.00 PIRKINIU.

Vyru ir Vaiku Apredalai.

Vyru puikus vilnoniai rudeniniai siutai, geriausiu Scotch materiju worsted ir serge, perdem szilkais susiuti, visuomet užlaiko prieszakyje forma, rankom iszsiuti. Szitie siutai visuomet verti $15, mus preke **$10.00**

Vyru geriausi rudeniniai siutai padirbti ant užstelhavimo, geriausiu rudeniniu materiju, tinkanti kaip pas kriauczių užsiteliuoti, rankom iszsiptos kilpos ir apikaklė, galime pritaikyti maziems, liesiems arba labai sutukusiems, verti $18 ir $20 mes parduodame po. **$15.00**

Vaiku siutai, 2ju daliu, dviguba krutine, blouse ir norfolk mados, geral padirbti, nuo 3 iki 15 metu, verti $2, pasirinkite po..... **99c**

Vaiku gražus siutai, dviguba krutine ir norfolk mados, grynai vilnones materijos, scotch, cassimer ir worsted nuo 4 iki 15 metu, verti $3.50, mes parduodame po..... **$1.95**

Vaiku, ilgom kelnem siutai, nuo 14 iki 20 metu, parinktos vilnones materijos, pavienės krutinės mados, verti $7.50, duosim po.. **$4.45**

Moteru Apredalai.

Naujų rudeniniai siutai labai puikios norfolk mados, jake 27 coliu ilgio, su audekliniu diržu, be apikaklės su visukeriopais papuoszimais, sijonas puikei pasiutas, szonuose pleitai, papuoszti su stipriais mezginiais, pritaikyta prie juodu, mėlynu ir rudu, verties $20, musu atidarymo preke..... **$13.98**

Moteru siutai padirbti isz vilnones materijos, vienodos spalvos ir maiszytos, pritaikyti papuoszimai, padirbti pagal paskutines madas, jakes su szilkiniais pamuszalais, sijonas pilno platumo, verti $13 ir $15, mes parduodame po..... **$7.98**

Moteriszki žiponai, kriauczin darbo, žieminiai žiponai, geriausiu Amerikos vilnoniu fabriku kersey, juodi, rudi ir maiszytu spalvu, satino pamuszalai, užpakalyje susegamas diržas, be apikakliu, najausios mados, verti $16.00, po.. **$10.00**

Moteru jakes, padirbtos isz sunkaus chevioto, supresuotos pirm padirbimo, užpakalis susmaugtas, palaidas prieszakis su gražum jungu apie kakla, juodais metaliszkais knypkeis perdem su pamuszalu, vertos $10, mes duosim po.... **$6.98**

Moteru sijonai padirbti isz tikrai vilnonio plataus audeklo, juodi, melyni, rudi ir pilki, to pat aukeklo ar szilko megsti apvadžiojimai, puikus, verti $5.00, mes parduodame po..... **$2.98**

Naminei Baldai

Ant 5 skyliu peczius, varantuotas geral virti ir kepti, nikeliuotais papuoszimais, po..... **$12.00**

Kamino paipos ir alkunes dykai.

Acorn Hot Blast, yra geriausias karsztu oru kaltinamas peczius szildymui namo, mažai reikalaujantis angliu, didelei kaitrus, nikeliu aptaisytas, vertas $12, mes parduosime po **$9.00**

Kamino paipos ir alkunes dykai.

Kamoda visa padirbta isz ariuolo, 4 dideli stalcziai ir du mazi ant virszaus, pasukamas zerkolas ir iszpiaustyti papuoszimai, verta $18, duosim po..... **$12.50**

Pailginamas stalas, 6 pedu ilgio, padirbtas isz žirutmedžio, gražei paliszluotas: mus specialiszka preke..... **$4.50**

Geležine lova 1 1/2 stulpai, tvirti vidurinisi stulpeliai, misinginės lazdos pagalvije ir pakojije, labai graži, visokio platumo, po. **$3.75**

Didele suptis kede, su rankom paramais, augsztu užpakaliu, skurine sedyne, verta $2.75, mes parduodame už..... **$1.69**

Rubam szepa, pilno augszczio ir ploczio, su stalcziais apaczioje, auksinio arzuolo paliszius, musu specialiszka preke..... **$6.75**

Sofkos aptaisytos geriausiu velour, pilno ilgumo ir ploczio, tik po..... **$5.00**

Mataracas padirbtas isz stipraus audeklo, geral pripildytas, medvilnio pavirszius, apvadžiotas visas aplinkui, vertas $3.00, per szita iszpardavima po..... **$1.48**

Megstinei uždangalai, nottingham tinklas, labai plono iszdirbimo, 3 1/2 yardo ilgio, 54 iki 60 coliu ploczio, verti $2.50, dabar parduosime pora po..... **$1.50**

KLEIN BROS
BLOCK OF STORES
HALSTED & 20TH ST.

„AUSZROS" Dr-tes fondas besimokinancziai lietuviszkai jaunuomenei.

Buvo	$712.67
19 Seimas Sus. Liet. Amer. paskiria auka	$24.42
Aukos surinktos ant vestuviu Juszkaiczio Brocktone.	
J. Juszkaitis, jaunavedis	.50
J. Juszkaitiene, jaunavede	.50
J. Bublevskis	.10
S. Lukavicz	.20
M. Molkulaitis	.10
O. Arlavskute	.5
J. Petrovskis	.75
R. Perminate	.65
J. Mineikis	.50
P. Mineikiene	.25
O. Mineikaite	.10
S. Mineikaite	.10
A. Amszei	.10
A. Amszejiene	.25
K. Juknevicze	.10
A. Juknevicziene	.10
F. Alnszeviczia	.10
J. Dombrovskis	.25
J. Raczunas	.10
T. Zaleckis	.5
J. Kibartas	.25
J. Valczunas	.50
Be vardo	.15
	$5.75
Isz to kankiniams $2.65, mokslaeiviams	$3.00
Persiuntimas 10c.	
Viso	$740.74
Iszmoketa Stipendija	213 70
Lieka	$527.04

Aukos kankintiniams.

Buvo	$82.43
Aukos surinktos ant vestuviu Juszkaiczio Brocktone	$2.65
Ant krikszytynu pas J. Valatkeviczių, Wilmerding, Pa.	
M. Naginevicziu	.25
F. Morkumuke	.25
S. Valtkeviczius	.25
K. Kairiukszti	.25
J. Stasulaviczius	.25
F. Valkeviczius	.25
A. Morkunas	.25
Gedem. Valtkeviczukas	.25
	$2.00
Viso	$87.08

Lekcijos Angliszkos kalbas.

Kas prisius sidabrini deszimtuka arba 10 markiu po 1c. tam prisiusime viena lekcija angliszkos kalbos ant pažiuros. Reikalaujame agentu rinkti prenumerata.

V. J. Petkon,
303 N. Main st., Brockton, Mass.
(7—28)

Pigiai ant pardavimo geras lotas arti 3 bažnyczių.
W. Bielinski,
655 W. 17 St., Chicago, Ill
(10—7)

Pigiai ant pardavimo gera grosesne su buczerne, su arkliu vežimais ir visomi prietaisomi. Biznis nuo senkai isdirbtas. Priežastis pardavimo liga. Atsisaukite pas savininka,
Anton Parthun,
1112 S. Leavitt st., Chicago, Ill.
(10—7)

Pasilinksminimo balius.

Chicago. Subatoj, 8 spaliu darau pasilinksminimo baliu savo naujoje saleje, kur grajys gera muzika ir visi sveczial bus kuogražiausiai priimti. Todel visus aplinkinius ir pažystamus kvieczių ant to vakaro susirinkti, pamatyti mano naujos sales ir prie geros muzikos pasilinksminti,
Alex Giedvilas,
1120 S. Leavitt st., Chicago, Ill.

Naujas saliunas.

Atidariau nauja saliuna su didele sale naujame grażeme name, kur užlaikau geriausius gerymus ir sale ant baliu, veseliu ir kitokiu susirinkimu. Visus aplinkinius ir pažystamus kvieczių atsilankyti ir mano vieta pamatyti.
Alex Giedvila,
1120 S. Leavitt st., Chicago, Ill.
(10—7)

Pajieszkom atsakanczių agentu

Norinczių pardavineti cigarus, visuose miestuose, kur dar neturime agentu — apie sanligas raszykite pas,
J. Naujokas Cigar Co.
334 E. 55th st., New York, N. Y.
(30—7)

Naujausios Knygos.

65 Karalius Apysaka. Dievas ir Karaliai, Evaldo pasaka. Iszleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 16...10c
071 Lietuviszkos Pasakos Tvairios. Dalis III. Surinko D-ras J. Basanavicius. Chicago, Ill. 1904 m. Czia telpa 202 labai gražiu ir juokingu pasaku. Kas nori gražiu ir juokingu pasaku, tegul nusiperka viena kuria isz virsz paminetu 3 knygu I, II ar III dali, o tures per visa savo amžiu neiszsemema pasaku skarba. Kožna dalis arba knyga po.....$1.50
Apdaryta.....$1.75
X71 Lietuviu aszaros, tris vaizdeliai isz Lietuvos gyvenimo. Tilžeje 1903, pusl. 23. Labai graži pasakaite..10c
115 Prie dvaro. Parasze Žemaite. Tilžeje 1903, pusl. 47. Graži pasaka.20c
176 Vaidyla, originaliszka novele. Graži apysaka apie senoves lietuvius, stabmeldiszkus kunigus ir ju dievus.....15
301 Sofoklis Antigona. Tragedija teatrui. Tilžeje 1903, pusl. 39....30c
360 Davatku Gadzinkos ir szeip linksmos dainos, surenge Liepukas. Antra laida. Bitenai 1903, pusl. 48. Gražios ir labai juokingos dainos.15c
365 Elles Pranciszkaus Vaiczaiczio (Se kupasakos). Iszleido T. M. D. Plymouth, Pa. 1903, pusl. 165. Czia telpa su virsz 100 labai gražiu dainu.....50c
380 Girtuokliu Gadzinkos ir kitos apie girtuokluste dainos. Surenge Pamazginietis. Bitenai 1903, pusl. 48. Labai juokingos dainos.....15c
596 Žemes istorija, iszleista T. M. D. pusl. 56. Preke.....10c.
626 Dvideszimtmetines „Auszros" su kaktuves, Tilžeje 1903, pusl. 62. Istorija inkurimo ir gyvenimo laikraszczio „Auszros" iszeidinejusios Prusuose nuo 1883 m.....40c
721 Tautiszkas atgijimas Lietuviu ir kitu jaunu tautu. Atminczial 20 metiniu „Auszros" sukaktuviu, Tilžej. 1903, pusl. 40. Istorijal laikraszczio „Auszros", kilimo ir atgijimo Rusinu, Czeku, Silezijos lenku, Bulgaru, Gruzinu ir Makedonieczių.....20c
903 Isz musu praeities. Parasze Jonas Gražys. Iszleido L. S. D. P. Londone 1903, pusl. 16.....10c
977 Varžytines, ka jos duoda kapitalistams, darbininkams, ir kalp jas reikia panaikinti. Iszleido Liet. Soc. D. Partijos London, 1903, pusl. 16...10c
976 Valdžios pilvas. Parasze Jonas Gražys. Iszleido L. S. D. Partija. Londone, 1903, pusl. 16.....10c
949 Paslepes vilko nasrus rodo lapes uodega. Iszleido L. S. D. P. Londone. 1903, pusl. 7.....5c
1080 Tiesos gaspadoria ir samdininku Lietuvoje. Dalis I. Tilžeje 1903, pusl. 11.....10c
1042 Kas ir kiek gali pirkti žemes Lietuvoje. Tilžeje 1903, pusl. 33.....10c
1050 Miszku, lauku, sodu, daržu eibes ir bausmes už jas. Tilžeje 1903, pusl. 32. Naudinga Knygele ukininkams.....10c
1255 Kalbamoksilis lietuviszkos kalbos (tai yra gramatika). Iszleista per L. L. Spauda E. Jagomosto, Tilžeje 1896, pusl. 84.....50c
1515 Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtu, monu ir visokiu paslapcziu ir praktiszka Delnažinyste. Tai yra didžiausia ir svarbiausia monu knyga. Formatas 6x9 colius, pusl. 412. Preke.....$3.00
Drutal apdaryta.....3.50
1522 Paprasti rakandai ir iszdarbiai isz szaku, su 74 pieszinellais. Verte J. Š. Iszleido P. Neris, Tilžeje 1903m. pusl. 48. Naudinga knygele stalioriams, pamokinanti apie iszdirbima ivairiausiu mebliu.....25c
1523 Pranaszavimai Michaldos Karalienes isz Sabbos, isz naujo perveizeta ir treti karta atspausta.....10c
1529 Sziapus ir anapus grabo. Parasze J. Gerutis Chicago, 1903, pusl. 185. Mokliszkai dvasiszki gamtos tyrinejimai.....75c
Apdaryta.....$1.00
889 Kaip žmogus gyveno, ant žemes? Parašė S. M. Iszleido T. M. D. pusl. 47. Chicago, Ill. Knygute aprašo visa žmogaus gyvenima ant žemes nuo pat jo atsiradimo iki pasiekimo civilizacijos. 25 paveikslelai parodo senoves žmoniu varlotus akmeninius inrankius, nasmus ir tt.....10c
956 Aukos Kares Dievui. Parašė Jonas Gražys Chicago, Ill., 1902, pusl. 40. Si knyvele aprašo kokios kada kares buvo, kas buvo ju priežasčia, kiek jos kaštavo, kiek biedes žmonems padare ir daro, ir kas į jas žmonija stume.....10c
1320 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbu. Sutaise Antanas Lalis. Chicago, Ill., 1902, pusl. 390. Yra tai pirmoji dalis lietuviškai-angliško žodyno. (Antroji dalis, angliškai-lietuviška dar spaudoje). Yra tai didžiausias ir geriausias žodynas iš visu lygiokl išleistu lietuviskai-angliškų žodynu. Rasite jame visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškoje kalboje, kiekvienas žodis paženklintas kursivoms litaroms prie kokio jis gramatikos skyriaus prigisli. Knyga 6x9 colius didumo. Kietuose gražaus melyno audimo apdaruose, ant nugaros išspausta sidabrinemis litaromis jos titulas.....$3.00
1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sudėjo F. J., lietuviškai verte J. Laukis. Chicago, Ill., 1903, pusl. 202. Yra tai išsilkinimas monu darymo. Dabar jau su monu knygomis nieks lietuviu neprigsudines, nes nusipirke šia knyga atrasite joje visas monu ir burtu paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybes ir budai ju darymo.....50c

---

Nei $1 Nereikia Moketi iki Iszgydymui.

X-SPINDULIU EGZAMINAS DYKAI!

Garsus mediškas užžiurėtojas, užbaigęs vokiškus ir amerikoniškus Universitetus, su daug metų patyrimų yra autorium, išrodinėtojum ir specialistu gydyme privatiškų, nerviškų ir užsisenėjusių ligų. Tukstančiai jaunų vyrų tapo išgelbėti nuo priešlaikinio grabo, kuriems jis sugrąžino sveikatą ir tvirtumą.

Nerviškas nusilpnėjimas. Nerviškas silpnumas, peržengimas gamtos tiesų, nustojimas gyvybės, lenkimasis draugijos, sunykimas ir tt. yra tai pasekmės sulaužymo sveikatos tiesų. Tu gal esi pirmam laipsnyje bet atmink kad artiniesi greitai prie paskutinio. Nedaleisk falšyvai begėdystei ar pasididžiavimui suturėti savę nuo sugryžimo prie sveikatos. Daugel vyrų neatboja apie savo padėjimą kol jau yra per vėlu.

Limpančios ligos, kaipo kraujo užnuodyjimas visokiuose laipsninose, užkrėtimas gerklės, nosies ir kaulų, puolimas plaukų, užakimas varpos ravelio, uždegimas puslės, sutinimas lytiškų dalių yra greitai ir nuodugniai išgydomi. Mes parengėme gydymą virš minėtų kenkimų teip, kad tu netiktai patirsi greitą palengvinimą, bet visišką išgydymą.

Atmink— Mes duodame užtikrinimą išgydymo kiekvienos ligos paimtos ant gydymo. Jeigu tu negyveni Chicagoj, tai rašyk prašydamas klausymų lakšto. Tu gali but išgydytas namie, jeigu suteiksi mums gerą aprašymą savo ligos. Gyduoles sukrauname in mažas, be jokių parašų skrynutes, teip kad nieks neatkreiptų atydos kas jose yra.

Gyduoles Dykai iki Iszgyjimui.

State Medical Dispensary,

Pietvakarinis kampas State ir Van Buren gatvių,
Inejimos per 66 Van Buren gatve, ruimas 6, Chicago, Ill.

Mes užprašome visus kenčiančius nuo užsisenėjusių ligų, nuo kurių negalėjo išsigydyti, atsišaukti į musų gydynčią ir pamėgyti musų NAUJA BUDA, kuris yra laikomas už neklaidingą.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po pietų; nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 tik iki 12.
RODA DYKAI!

DAVADAI IR PADEKAVONES

Vienas tik yra budas pertikrinti visuomenę, kad daktaras išgydė ligotus žmonis. Skaitykite apgarsinimus kitų daktarų, o nerasite kad kiti turėtų paliudyjimus ar padėkavones nuo savo ligonių. Už tai, kad jie tik giriasi esą gerais daktarais, bet vieton išgydyti tik padidina ligą; ar gali teip užsipelnyti padėkavonę? Niekada!

Kuriems rupi sveikata musų žmonių, kad jie ne butų apgaudinėjami, apiplėšiami teip vadinamų iš krajaus vaiskavų feldčerių, grąšių viliotojų, tegul visi ligoti kreipiasi prie

Prof Dr. E. Collins'o, baigusio moksla New Yorko Universitete

Jam tik vienam gali visas svietas padėkavoti už teisingą ligonių išgydymą.

ŠTAI! Keletas iš naujausių laiškų, kuriuose išgydyti dėkavoja Prof. Collins'ui»

Išgydytas nuo sunkaus krutinės skaudėjimo ir reumatizmo.

Steponas Urbonas,
Box 287, Great Falls, Mont.

Kudikių Džiova.

Garbus Prof. Collins!

Nuoširdžiai dėkavoju Tamistai už vaistus prisiųstus mano dukterei. Buvau labai nusiminęs ir nesitikėjau jos pagijimo. Bet persiliudijau, kad imdama Tamistos vaistus, jau beveik su visu pasveiko. Labai nuolankiai Tamistai dėkavoju už išgydimą ir perstatysiu Tamista visiems savo pažystamiems.

Su guodone,
Jozef Popiel,
Box 12, Ferinia, B. C. Canada.

Išgydyta nuo chroniškos pilvo ligos, galvos skaudėjimo ir vidurinių gimdymo ligų.

Maria Bodnarska,
Cliffwood, N. J.

Kosulys, skaudėjimas krutinėje ir strėnose, skaudėjimas skilvio ir nežlebčiojimas.

Šimteriopai dėkavoju Tamistai prof. Collins už išgydymą mano ligų, jeigu ne Tamistos pagelba, jau bučiau daugiau saulės šviesos ne regėjęs.
Mikolas Danko, Box 32, Orbiston, O.

Nerviškumas ir galvos skaudėjimas.

Garbus Daktare:—

Kellais žodžiais pranešu Tamistai, kad vaistus pasiųstus apturėjau ir į trumpą laiką jaučiuosi sveikesnė. Dabar jau su visu sveika, už ką Tamistai širdingai dėkavoju.
Ona Smith, Ehrmandale, Ind.

Parkai.

Nuėmentai prof. Collins'ui dėkavoju už išgydymą mano ligos. Negalėjau niekur gauti vietos, teip man buvo daėdę tie parkai. Dabar esu su visu čystas.
Jonas Renicki,
Cement Works, Box 32, Hannibal, Mo.

Ruptura ir skaudėjimas kiaušų.

Visogalingas prof. Dr. Collins:—

Su dideliu džiaugsmu pranešu Tamistai, kad nuo Tamistos vaistų suvisu pasveikau ir nereikalauju nešioti diržą. Garbė ir paguodonė tokiam Daktarui.
Su pagarba,
Andrius Bogatka, 186 West Ruthland, Vt.

Paliudyjimus už išgydymą paslaptingų ligų nenoriu čia paduoti. Kad *PROF. DR. COLLINS* yra išgydęs tukstančius žmonių nuo visokių ligų, tas parodo jo didelį mokslą, kaipo vienatinio Daktaro užtikrinančio pilną išgydymą visokių silpnybių.

Paslaptines ligas vyrų ir moterų. *Prof. Dr. Collins* gydo pats savo išdirbtu budu ir nėra tokio ligonio kurį negalėtų išgydyti. Jeigu sergate tokiomis ligomis, tai aprašykite aiškiai savoje kalboje visą ligą ir savo laišką adresuokite:

Prof. Dr. E. C. Collins,
140 W. 34th Street, New York, N. Y.

PASARGA. Prof. Collins ištyrės jusų ligą ir supratęs viską aiškiai, pasiųs jums patarimus ir vaistus, nuo kurių į trumpą laiką pagysite ir liga daugiau neatsinaujys. Neapleiskite savo ligų.

Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 5 po pietų. Nedėldieniais nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

DIDŽIAUSIA ARIELKU KRAUTUVE.

Mes apmokame ekspreso kaštus ant visų orderių virš $5.00 į rytus nuo Chicago. Į vakarus nuo Chicago. Apmokame ekspresą tik ant $10.00 arba daugiau.

Mes atsakome už visus mus tavorus. Jeigu nepatiktų, sugrąžinkite tavorą, o mes atiduosime pinigus.

Pirkite arielką iš pirmų rankų, kam reikia mokėti pelną kitiems mažiems agentams.

PATEMYKITE MUS PREKES.

Gera Rugine ar Kornine Arielka			$1.50 už galiona.
5 metu	" " "	"	$2.00 " "
6 "	" " "	"	$2.50 " "
8 "	" " "	"	$3.00 " "
Torkoly nuo	$2.25 ir virš.	Slivovicz nuo	$2.25 ir virš.
Brande "	$2.00 " "	Rum (arak) "	$2.00 " "
Kummel "	$1.50 " "	Blackb'ry "	$1.50 " "
Port Wine "	$1.50 " "	Sherry "	$1.50 " "

Pamėgykite pirkti nuo mus, matysite kad mes duosime jumi geresnį tavorą už tuos pinigus nėgu kiti. Atsiųskite su orderiu pinigus registrnotame laiške arba "money order" Klausikite privatiškos kortos prekių. Jeigu atsiųsite 10 pravardžių su adresais, mes prisiųsime 1 bonką čysto namų darbo Blackberry vyno dykai su pirmu apsitaiyimu.

MORRIS FORST & CO., Cor. 2nd Ave. & Smithfield St., PITTSBURG, PA.

Dykai auksinis Laikrodelis!

Mes duodame szita naujausios mados Amerikoniszkais viduriais Laikrodeli, geral laika rodanti, visai dykai tam, kurs parduos 24 artikulikus musu bižuterijos po 10c kožna. Lukszial jo iszrodo kaip laikrodžio gvarantuoto ant 25 metu. Raszyk tuojaus, o mes tuojaus prisiusime bižuterija ant pardavinejimo. Kada iszparduosi prisiusk mumis $2.40 ir gausi szi ta krodeli su lenciugeliu dykai.
Crown Supply House,
Dep't 23, 163 Randolph st., Chicago, Ill

Asz Tave Iszgydysiu!

Asz esu seniausias specijalistas Chicagoj nuolatiniam gydyme vyriszku ir užsenejusia liga. Asz iszgydau nuodugniai kraujo užnuodyjima, reumatizma, užsenejusias paslaptingas ligas ir ligas paeinanczias nuo žagimosi save ir iszdykuno; gelima kaula, skaudejima ir svaigima galvos, skaudėjima po krutine, sanariu, nugaros ir strenu; gelima ar nepaprasta plakima szirdies; užima susyse ir galvoje; drebėjima kraujo, pamelinavusius paaklus, spuogus ant veido ar kuno, geltonas plemas ar ronas ant bei dalies kuno, puvima ar skaudejima gerkleje, užkietejima viduriu, bjaurius ir balsius sapnus, sunkuma kojose, indubusias akis, nubegima sekios laike miego ar prie nusiszlapinimo, negalejima miegoti ar valgyti, dusuly, trumpa kvepavima; niežus, skuros, inksta, kepenu ir skilvio ligas. Jeigu esi nuolatai nuvarges ir greitai pailstantis, baugus, godingas, nusimines, užsirupines ir nustojas vilties iszgyjimo, jeigu lytiskos dalys yra nusilpneje jog negali atsakancziai atlikti vyro prideryszciu ir neturi vaisiaus; jeigu esi užkrestas kokia liga, turi tankiai szlapinties diena ir naktyje, tai ateik pas mane o asz duosiu teisinga roda dykai.

Susiszlapinimas lovoje bemegant yra labai inkiras ir geda darantis kenkimas, ir daugumas nelaimingo pagelbos tikodami jog negalima iszgydyti. Asz savo tam tikrais vaistais užtikrinu iszgydyma trumpam laike.

KNYGA VISOKIU LIGU DYKAI.

Ant pareikalavimo kožnam nusiuziu dykai lietuviszka knyga apraszanczia visas vyriszkas ir paslaptingas ligas, kaip nuo ju apsisaugoti ir iszsigydyti. Prisiusk už 2c marke ant paczto kasztu.

Dr. B. M. ROSS, 175 South Clark St., Chicago, Ill.

Ofisas atidarytas kasdien nuo 9 iki 4. Panedelio Seredos, Petnyczios ir Subatos vakarais nuo 6:30 iki 8. Nedeliom nuo 10 iki 1.

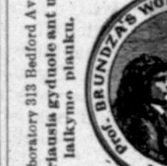

Raulai kur tu begi? Nugi pas Petra Szleki nes labai isztroszkes, o pas ji galima atsivedyti, nes jis turi puiku ir szalta bavarska alu, gardžia ruska ocziszczena arielka, cigarus net isz Havanos, o iszsigerus gauni žmogus puiku užkandi kiekviena diena, tai jau ligsu su tamista kalbeti negaliu. Lik veikas turiu skubintis. Prie to jis turi puikia sale del veseliu ir mitingu ir paklauso kiekvieno, o ypacz už tlumocziu susikalbeti angliszkai. Ateikite pas mane, o asz jum patarnuosiu už dyka visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiave isz kitu miestu galite gauti pas mane geriausia nakvyne.

Petras Szlakis,
3321 Auburn av., Chicago, Ill.
(Tarpe 33-ios ul. ir 33-io Pl.)
Telephonas Yards 6012.

AR SERGI?

Jeigu sergi tai atsiusk už 2c marke o apturesi musu nauja didely kataloga kuriame yra apraszyta placziai ir aiszkiai visokios ligos, ir pasako

KAIP ISZSIGYDYTI BE DAKTARO

kokias gyduoles naudoti ir kiek jos kasztuoja, kaip isznaikinti pleiskanas karpas, papautus ir užauginti plaukus, usus, barzda ir tt. Parodo paveikslus ir prekes yvairiu Elektro-Gydancziu aparatu ir kitokiu daiktu.

JOHN'S SUPPLY HOUSE S. Y. Sta. CHICAGO, ILL.

M. J. Damijonaitis,
3108 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Jeigu reikalauji geru tavoru ir užczedyti pinigus, tai raszyk pas mane, o gausi 2 didelius KATALIOGUS isz kuru galesi matit, kad asz viska parduodu pigiaus negu kur kitur. Kataliogus į kitus miestus prisiunczių DYKAI, tik del paczto kasztu reikia prisiust už 5 centus marke.

F. P Bradchulis

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj Weda prowas kaip civiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.
Res. 3112 S. Halsted arti 31 mos.
arti 31-mos ul. Tel. Yards 6046

Lietuviszkiejie Europos laikraszcziai.

Varpas politikos, literaturos ir mokslo menesinis laikrastis. Metu preke.....$1.25

Ukininkas tautiszkai-politiszkas menesinis žmoniu laikrasztis. Metu preke..... 75 centai

Abu laikraszcziu iszeina Tilžeie (Prusu Lietuvoje) kas menuo viena karta.

Kiekvienas lietuvis, noris politiszkai apsiszvietsi ir geriaus suprasti Lietuvos reikalus ir savo pareigas, noris sekti Lietuvos visumenes gyvenima, savo broliu darbus Lietuvoj ir ju kovas su caro valdžia bei jos bendrais už savo tiesas, už geresne savo ateiti, — kiekvienas paminetuose laikraszcziuose atras daug naudingu žiniu ir pamokimu.

Kas noretu parsisiuzdinti viena ar antra laikraszti, arba ir abudu kartu, te padeda raszydamas ir siuzdamas pinigus toki adresa:

M. Saunus Fabrikstr. 27 Tilsit, Ostpr. Germany.

Arba ir katra nors isz žemiau paduotuju
M. J. Damijonaitis 3108 S. Halsted Chicago, Ill.
N. Gendrolius 116 Bowen St. So. Boston, Mass.

MARJA DOWIATT

LIETUVIU DAKTARAS

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 10tos ryto.
nuo 7-tos iki 9 val. vakare.
Nedėliomis tiktai nuo 8-tos iki 10-tai ryto.

Telefonas: Morgan 1382.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnetinems draugystems iszdirba:- **Karunos, Amerikoniszkas Weijawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tnom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

[Laboratory 313 Bedford Ave.] Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

PROF. BRUNDZA'S WONDERFUL HAIR GROWER. N.Y. U.S.A.

Naujausiai Iszrastos Medicinos: Naujausi musu vaistai yra pasekminglausi, gydo daugybe ligu. Plaukus tikrai atauginą, slinkima, pleiskanas, papuerkus ir daugelį kitu ligu su naujausiu budu Radikal gydymas. paraszykite pas

Prof. J. M. Brundza
New York & Brooklyn, U. S. A.

Nuo Korn-spanduku ant koju tik 10c.

Gvarantavojeme isrgydyma.
Dantu gelimo ir Skorbuto, Papuczkus nugidit, Plauku slinkima sulaikite ir sutankite ant praplikusios galvos, Pleiskanas isznaikina. Teipgi turime vaista del iszsaikisimo plauku, kad barzda nereikta skust, arba moteris turi ant apgimimo ligus gyvaplaukius, mes esame SPECIJALISTAIS.

J. M. B. Chem, Co.
box 160 Sta. W. B'klyn-New York

Kur gali gauti „Lietuvą."

„Lietuvos" redakcija turi savo agentus Brooklyne, Philadelphijoj, Baltimoreje,

Sztai agentu adresai.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand st.
Jos. Szunskis, 155 Metropolitan ave.

Philadelphia, Pa.
J. Gudavicze, 3104 Richmond, St.
Jos. M. Smolenski, 783 So. 2 nd St.,

Baltimore, Md.
Wm. J. Morron,
S. E. Cor. Sharp & Camden sts.

Pas szituos agentus gausite „Lietuva" už 5c. kas subata.

Dykai! Dykai!

Gaus kiekvienas Daktariską knygutę apie ligas vyrų, moterų ir vaikų kas prisiuns savo adresą ant adreso:
L—VA, P. O. Box 268, MADISON SQ. N. Y.

34 „Lietuvos" rasziau, lietuviai nore. dami žinoti apie darbus, vakarinese valstijose, kad prisius 10c. stempoms, tai gaus pilnas informacijas. Daugumas prisiunte gromatas be jokios paczto stempos, tokiom gromatom negalima duotu informaciju. Katras tikrai nori žinoti apie vakarines valstijas, tegul prisiunczia $1 00, o gaus circuliorus su paveikslais ir mapomi, apie Californija ir kitas valstijas, su drukuotu ilgu apraszymu. Adresuokite,
J. W. Proleko,
Box 203 Sta C., Los Angeles, Cal.

Lietuwiszkai-Ruska Aptieka.
257 Hanover st. 257
Boston, Mass.

Turime pilnai aptiekoriszku tavoru kaip krajevu teip ir užrubežiniu. Aptiekoje visados randasi **daktaras,** kurs duoda roda visokiose ligose be jokios mokesties.

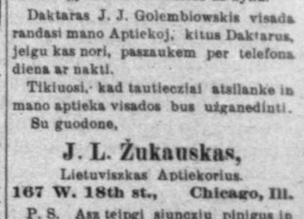

Gauk szituos gražius dakrius dykai.

Vaikinams, merginoms ir kiekvienam prisiusime DYKAI, apmokesime paczta ir paveizyjim 24 artikulikus bižuterijos, kurioca KIEKVIENAS PAMATES PIRKS Pardaves juos po 10c. kožna prisiusi mumis $2.40, o mes gave pinigus tuojaus pasiunsime tau už tavo darba DYKAI viena isz augsczialau parodyta artikulu: (1) Gražu Hamilton 22 kalibru SARDINA, (2) gražu auksinta amerikoniszkais viduriais LAIKRODELI, iszrodanti lyg auksinis gvarantuotas ant 25 metu, (3) gražia, pilno didumo MANDOLINA (4) gražia 2 pedu augszta LAMPA, (5) didele ARMONIKA (6) auksinta LAIKRODELI (7) baksuka su ¼ tuzino sidabriniu PEILIU ir VIDELCIU, (8) pilna toiletini SOXELI, (9) grino aukso ŽIEDA, (10) importuota geriausio pieno BRITVA, (11) gražu PEILI, (12) gražu 12 coliu ilga auksinta moterszka ant kaklo LENCIUGELI su kompasellu, (13) gražu auksinta KRYŽELI, (14) gražia sterling sidabro BRANSOLETA. Bris tavoral yra augszcziausios vertes ir duos Tamistai kora dirbti del savo uždarbio ir del musu namo, kuris yra sziame biznyje jau 15 m.

Atlas Jewelery Co., Dept. 31,
Metropolitan Block, CHICAGO.

Lietuviszka Aptieka.

Kuri randasi po **No. 167 W. 18th ir Union st.,** nuo 1 dienos rugpjuczio perejo ant mano locnastles.

Mano Aptieka dabar yra aprupinta kuogeriausioms Amerikoniszkom ir Europiszkom gyduoloms, ypacz dabar szvieži partrauktom isz seno Krajaus. Receptai buna isspildomi su didžiausiu atsargumu.

Prekes gyduoliu dabar yra numažintos. Del neturtingu, kurie tures paliudijima nuo vietinio prabaszczeziaus, Daktaras ir gyduoles bus duotos už dyka.

Daktaras J. J. Golembiowskis visada randasi mano Aptiekoj, kitus Daktarus, jeigu kas nori, paszaukem per telefona diena ar nakti.

Tikiuosi, kad tautieczial atsilanke in mano aptieka visados bus užganedinti.

Su guodone,
**